

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на здобуття освітнього рівня «бакалавр»

на тему:

«Облік і аудит капітальних інвестицій та економічний аналіз ефективності їх використання»

Виконала: студентка 4 курсу, групи ОО–41

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Данилів Ярина Русланівна

Керівник: к.е.н., доц. Шкроміда В.В.

Рецензент: к.е.н., доц. Судук Н.В.

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Факультет Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

Освітній рівень бакалавр

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Баланюк І.Ф.

(прізвище, ініціали)

“12” жовтня 2020 р.

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Данилів Ярини Русланівни

1. Тема роботи: «Облік і аудит капітальних інвестицій та економічний аналіз ефективності їх використання»

керівник роботи к.е.н., доц. Шкроміда В.В.

2. Перелік питань, які потрібно розробити: визначити сутність капітальних інвестицій та їх значення для підприємства; розвинути методичні особливості обліку капітальних інвестицій підприємства торгівельної галузі; поглибити організаційно-методичні аспекти класифікації інвестицій з метою обліку, аудиту та аналізу; дослідити особливості обліку капітальних інвестицій у частині нормативно-організаційного аспекту; вивчити організацію обліку капітальних інвестицій у діяльності торгового підприємства.; дослідити методику обліку капітальних інвестицій підприємства торгівельної галузі.; визначити проблеми організації бухгалтерського обліку капітальних інвестицій.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти обліку, аудиту та аналізу капітальних інвестицій.	19.02.2021 р.	виконано
2	РОЗДІЛ 2. Особливості обліку та аудиту капітальних інвестицій у діяльності ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН».	16.03.2021 р.	виконано
3	РОЗДІЛ 3. Особливості обліку та аудиту капітальних інвестицій у діяльності ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН».	16.04.2021 р.	виконано

Студент _____
(підпис)Данилів Я.Р.
(прізвище та ініціали)Керівник роботи _____
(підпис)Шкроміда В.В.
(прізвище та ініціали)

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

ВІДГУК

наукового керівника на дипломну роботу

Данилів Ярини Русланівни

на тему «Облік і аудит капітальних інвестицій та економічний аналіз
ефективності їх використання»

Актуальність теми. Капітальні інвестиції підприємства являють собою один з головних показників фінансово-господарської діяльності підприємства. Капітальні інвестиції, які відіграють ключову роль в справі відновлення і збільшення виробничих ресурсів, а відповідно і в забезпеченні певних темпів економічного зростання, складають матеріальну основу розвитку виробництва, і важливі як для підприємства, яке їх здійснює, так і для економіки країни в цілому.

Дослідження проблем інформаційного забезпечення управління витратами і джерелами фінансування капітальних інвестицій показало що, незважаючи на істотний внесок вчених у вирішення даної проблеми, багато питань залишаються опрацьованим до теперішнього часу. Зокрема, не до кінця досліджені проблеми, що відображають специфіку витрат, пов'язаних з оновленням основних засобів. В обліку та звітності не представлена детальна інформація про формування та використання джерел фінансування капітальних витрат. Також актуальність обраної теми обумовлена тим, що аналіз інвестицій, здійснюваних у формі капітальних вкладень, дає можливість визначити наявність необхідних ресурсів та можливі напрямки їх залучення для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Непродумане здійснення капітальних вкладень може несприятливо позначитися на технічному розвитку і вдосконалення технології, оскільки в майбутньому можуть знадобитися значні кошти на реконструкцію і модернізацію основних фондів. Саме тому тема дипломної роботи «Облік і аудит капітальних інвестицій та джерел їх фінансування» є досить актуальною.

Дипломна робота виконана відповідно до мети та завдань на основі використання матеріалів діяльності ТОВ «Карпати Онлайн» за 2019-2020 рр. Метою роботи виступає дослідження теоретично – методичних засад і формулювання практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і аудиту капітальних інвестицій та економічного аналізу ефективності їх використання на підприємстві ТОВ «Карпати Онлайн».

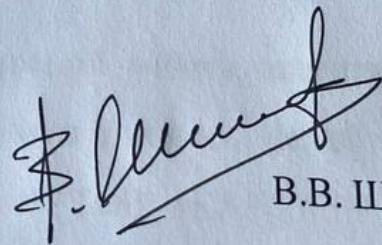
У першому розділі дипломної роботи розкрито економічну сутність та основні аспекти обліку, аудиту та аналізу капітальних інвестицій. У другому розділі дипломної роботи розглянуто організацію обліку капітальних інвестицій у діяльності торгового підприємства, методичні особливості обліку капітальних інвестицій підприємства торгівельної галузі, а також розглядається порядок аудиту капітальних інвестицій торгового підприємства ТОВ «Карпати Онлайн». У третьому розділі дипломної роботи проведено аналіз динаміки і структури капітальних інвестицій підприємств, розглянуто питання щодо ефективності використання капітальних інвестицій на підприємстві ТОВ «Карпати Онлайн».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення роботи доведені до прикладних рекомендацій і можуть бути впроваджені в діяльність ТОВ «Карпати Онлайн».

Загальний висновок. Дипломна робота Данилів Ярини Русланівни на тему «Облік і аудит капітальних інвестицій та економічний аналіз ефективності їх використання» є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присвоєння освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю «Облік і оподаткування».

Рекомендується до захисту з високою позитивною оцінкою.

Науковий керівник,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування

В.В. Шкроміда

«03» червня 2021 р.

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу студентки ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

Данилів Ярини Русланівни

на тему:

«Облік і аудит капітальних інвестицій та економічний аналіз ефективності їх
використання»

виконану на матеріалах ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН»

Актуальність теми дипломної роботи. Актуальність обраної теми обумовлена тим, що аналіз інвестицій, здійснюваних у формі капітальних інвестицій, дає можливість визначити наявність необхідних ресурсів та можливі напрямки їх залучення для підвищення ефективності діяльності підприємства. Також актуальність теми обумовлюється тим, що при капітальних вкладень створюються основні фонди. Їх розмір, структура та розміщення створюють базу, яка істотно впливає на обсяг продукції, її якість і асортимент, на можливості подальшого розвитку виробництва.

Практична значимість роботи. У науковому дослідженні одержали подальший розвиток теоретичні положення і практичні рекомендації з удосконалення обліку і аудиту капітальних інвестицій та економічного аналізу ефективності її використання в системі управління діяльністю підприємства ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН». Реалізація внесених пропозицій та рекомендацій дозволить поліпшити організацію облікового процесу на досліджуваному підприємстві, а їх теоретичне обґрунтування може стати основою для методичного забезпечення навчального процесу при викладанні економічних дисциплін.

Наявність недоліків: Автор бакалаврської роботи акцентує увагу на облікове трактування процесів досліджуваного питання, не обґрунтувавши даними фінансової звітності загальний стан ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН». Також, в окремих питаннях слід було б розкрити зв'язок з фундаментальними положеннями політекономії.

Загальний висновок: Вище наведені зауваження не змінюють загальної позитивної оцінки роботи. Бакалаврська робота Данилів Ярини Русланівни на тему «Облік і аудит капітальних інвестицій та економічний аналіз ефективності їх використання» є завершеним, самостійно проведеним науково-практичним дослідженням, за змістом та оформленням відповідає методичним рекомендаціям до даного виду робіт, заслуговує на присвоєння першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування». До захисту рекомендується з позитивною оцінкою.

***Рецензент,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної кібернетики***

Судук Н.В.

“02” червня 2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	7
1.1. Економічна сутність капітальних інвестицій та їх значення для підприємства	7
1.2. Класифікація інвестицій з метою обліку, аудиту та аналізу	13
1.3. Нормативно–правова база з питань обліку і оподаткування інвестицій	17
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН».....	21
2.1. Організація обліку капітальних інвестицій у діяльності торгового підприємства	21
2.2. Методичні особливості обліку капітальних інвестицій підприємства торгівельної галузі	30
2.3. Порядок аудиту капітальних інвестицій торгового підприємства	33
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «КАРПАТИОНЛА».....	40
3.1. Аналіз динаміки і структури капітальних інвестицій підприємства ..	40
3.2. Аналіз ефективності використання капітальних інвестицій	47
ВИСНОВОК	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64

ВСТУП

Фінансовий стан підприємства характеризується розташуванням його коштів та витоків їх утворення. Фінансовим станом підприємства є забезпеченість власними обіговими коштами, і стан нормованих запасів товарно–матеріальних цінностей, і стан та динаміка дебіторської, а також кредиторської заборгованості, оборотність коштів, і платоспроможність та інші підсумки його фінансово–господарської діяльності, які дозволяють дати оцінку отриманим результатам, зробити висновки про ступінь фінансово–економічного стану та про факт нереалізованих внутрішньогосподарських резервів.

Сучасний період розвитку вітчизняної економіки пов'язаний із кардинальними змінами у структурі та формах власності,окрім того – у організації та управлінні підприємством. Це спричинює необхідність покращення системи облікової інформації, потрібній для прийняття управлінських рішень.

Перебудова системи бухгалтерського обліку в Україні – це складова частина заходів, орієнтованих на введення економічних відносин ринкового спрямування. Зміна обліку здійснюється у рамках реалізації стратегічного курсу України, що прогнозує адаптацію законодавства держави до європейського рівня.

Діяльність ТОВ «Карпати Онлайн» передбачає наявність засобів виробництва й відповідних матеріальних умов,які є одним з важливих елементів продуктивних сил та визначають їх рівень.

Основною передумовою здійснення будь–якого виробничого перебігу є наявність необхідних засобів праці. Вони становлять до 70%, а з урахуванням землі – приблизно 90% активів аграрних виробництв. Їх склад та структура визначають вид діяльності і виробничу потужність виробництва.

Отож, роль та значення засобів праці у процесі виробництва і значна їх частка у загальній вартості активів та визначають основний зміст категорії «капітальні інвестиції».

Капітальні інвестиції являють собою один із головних показників фінансово–господарської роботи підприємства. Результатом будь–якої інвестиційної діяльності зазвичай є отримання прибутку підприємством.

В бухгалтерському обліку одночасно поєднуються 3 види управлінських робіт, завдяки яким він виконує три самостійні функції, а саме: інформаційну, контрольну та аналітичну. Без показників бухгалтерського обліку неможливо дати нейтральну оцінку стану та результатам господарської діяльності підприємства.

У бухгалтерський облік покладено завдання із поліпшення інформаційного забезпечення управління та контролю за збереженням власності й зміцненням фінансового стану підприємства, збільшення ефективності діяльності і зменшення ризику втрати фінансів через непередбачені дії.

Ринкові умови зумовляють потребу перегляду положень бухгалтерського обліку доходів, а ще методики формування та обробки одержаної облікової інформації, виходячи із існуючого господарського механізму і наявної обчислювальної техніки.

Встановлення аудиту, як одного з елементів управління, – це вивчати фактичний стан справ в кожному із підрозділів й по підприємству у цілому, щоб об’єктивно відтворювати дійсність; перевіряти виконання прийнятих рішень; виявляти відповідність діяльності підприємства інтересам суспільства, держави, законам ринку. Тому тема дипломної роботи «Облік і аудит капітальних інвестицій та економічний аналіз ефективності їх використання» є досить актуальною.

В якості базового було обрано виробниче підприємство ТОВ «Карпати Онлайн». В роботі використані дані його бухгалтерської та податкової звітності за 2020–2021 рр.

Мета дипломної роботи – це проведення обліку й аудиту капітальних інвестицій підприємства і джерел їх фінансування у сучасних економічних умовах у країні.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити наступні завдання, такі як:

- розкрити економічну суть капітальних інвестицій і систему показників, які їх характеризують;
- вивчити організацію і методику фінансового й управлінського обліку капітальних інвестицій на підприємстві покладаючись на національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку;
- проаналізувати бухгалтерську і податкову звітність із капітальних інвестицій;
- дослідити організацію обліку капітальних інвестицій на ТОВ «Карпати Онлайн»;
- вивчити методологію та методику обліку начал фінансування капітальних інвестицій на ТОВ «Карпати Онлайн»;
- переглянути методи обліку капітальних інвестицій;
- ознайомитись з проведенням аудиту капітальних інвестицій і джерел їх фінансування на ТОВ «Карпати Онлайн»;
- описати організацію та методику автоматизованої системи редагування облікової, аналітичної інформації;
- підсумувати результати роботи, зробити висновки.

Предмет дослідження – це фінансові результати господарської діяльності ТОВ «Карпати Онлайн».

Метою написання даної роботи є вивчення і виявлення існуючих проблем, пов'язаних з обліком капітальних інвестицій, та обґрунтування напрямів удосконалення обліку капітальних інвестицій.

Для досягнення зазначеної мети були визначені такі завдання:

- розкрити обліково-інформаційне забезпечення інвестицій;
- вивчити особливості обліку капітальних інвестицій;

- провести аналіз капітальних інвестицій для забезпечення розвитку процесу виробництва;
- розробити рекомендації щодо удосконалення обліку капітальних інвестицій.

Об'єктом дослідження виступає організація обліку капітальних інвестицій. Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методологічних і практичних аспектів бухгалтерського обліку капітальних інвестицій.

Інформаційною базою дослідження виступає діюче законодавство, а також нормативно–правова база, статті, публікації в економічній літературі, що дали можливість розкрити обрану тему.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

1.1. Економічна сутність капітальних інвестицій та їх значення для підприємства

Капітальні інвестиції, які відіграють основну роль у справі відновлення та збільшення виробничих ресурсів і у забезпеченні швидких темпів економічного зростання, включають матеріальну основу розвинення виробництва, та важливі для підприємства, що їх здійснюється для економіки країни в цілому [1].

Саме дослідження проблем інформаційного зберігання управління витратами та джерелами фінансування капітальні інвестиції показало те, що, незважаючи на істотний внесок наукових дослідників у вирішення даної проблеми, чимало питань залишаються неопрацьованим до теперішнього часу. Не до кінця досліджені проблеми, які відображають специфіку витрат, пов'язаних із оновленням основних засобів. Не представлена детальна інформація в обліку та звітності про організацію та використання інформації фінансування капітальних витрат.

Інвестиції є невід'ємною частиною теперішньої економіки. При цьому як наслідок впровадження інвестиційних проектів і можливих ризиків залежить думка про суб'єкта підприємництва інвесторами і кредиторами. Інвестиції повертаються і надають дохід тільки в прибуткових планах. Якщо проект збитковий – інвестиції зможуть бути втрачені. Тому важливо зробити систему раціонального вкладення і управління інвестиціями з мінімальним ризиком та максимальним економічним ефектом. Для цього потрібно налагодити схему управлінського рішення на основі інформаційної бази, що охоплює сферу інвестицій від даної реалізації на підприємстві та до використання у виробничих або комерційних цілях.

Вивчено економічну сутність інвестицій шляхом виокремлення напрямів інвестиційних теорій: ранній меркантилізм, пізній меркантилізм, економічна

теорія інвестицій меркантилізму, становлення економіки капіталізму, школа фізіократів, класична економічна наука, марксистська економічна теорія, інституціоналізм.

Опрацьовано та обґрунтовано, що «капітальні інвестиції» та «капітальні вкладення» висловлювання тотожні, мають однакову сутність, проте у сучасній термінології варто застосовувати дефініцію «капітальні інвестиції», через те що процес інвестування відбувається не тільки за формою оновлення основних засобів. Вживання терміну капітальні вкладення ймовірно тільки в контексті бухгалтерського обліку, з точки зору обліку і розподілу коштів підприємства у господарській діяльності підприємства (внутрішньо), тоді як поняття інвестиції являється зовнішнім поняттям для підприємства.

Економічний термін «капітальні інвестиції» історично ввійшов у вжиток в українському законі та господарській діяльності біля 20 років тому. Основною причиною цьому було обрання новітнього вектору розвитку та переміна до ринкових умов господарювання. Для того, щоб правильно сформулювати термін капітальні інвестиції в бухгалтерського обліку, необхідно дослідити їхню економічне значення. Науковці, переважно, розглядають процес інвестування тільки як залучення капітальних інвестицій у основних засобів, що призводить до недосконалої інтерпретації сутності капітальні інвестиції у бухгалтерського обліку.

На макрорівні інвестиції досліджували такими зарубіжні вчені, а саме: С.Л. Брю, Дж. М. Кейнс, К.Л. Макконелл, Н.Г. Менкью. Трактуються інвестиції як «приріст будь-яких матеріальних цінностей – усіх витрат, що безпосередньо сприяють зростанню загальної величини капіталу в економічній системі». Зі сторони мікроекономіки, інвестиції – це «вкладення капіталу (тобто грошових коштів) в капітальні активи та оборотні активи». Цієї думки дотримуються Л.Дж. Гітман, М.Д. Джонк [7, с. 12].

У бухгалтерському обліку капітальні інвестиції присвячені роботи І.А. Бланка, М.І. Бондаря, Т.Г. Камінської, С.М. Кір'ян, Я.Д. Крупка, М.В. Кужельний, Т.П. Остапчук. Однак досі існують суперечності у підходах до

обліку капітальні інвестиції, що, в першу чергу, впливає з розуміння їх сутності [7, с. 14].

У економічній теорії як і на макро–, так, й на мікрорівні, інвестиції досить вузько пов'язують з капіталом. Капітал (з латини «capitalis» – головний) – у іншому значенні – це все, що дозволить приносити прибуток, або ресурси, які створені людством для виробництва товарів та послуг. Інакше кажучи, капітал – джерело доходу, інвестоване в виробництво.

Під економічним терміном «інвестиція» у широкому значенні потрібно розуміти різні вкладення будь–яких активів з певною метою отримання від цього максимальних доходів. Вкладаючи особисті заощадження чи особисте майно в статутний капітал підприємства, засновник, а саме: фізична особа вкладає у свій бізнес. Вкладаючи частку власного прибутку в будь–якій формі, а саме: грошовій, матеріальній чи нематеріальній, у статутний капітал підприємства, засновник – юридична особа вкладає створене ним інше підприємство. Однаково можна говорити про громадян–акціонерів. Це все, зі сторони підприємства, є зовнішнім інвестуванням. Проте, до внутрішнього належить купівля (створення, будівництво) об'єктів основних засобів й інших необоротних активів із метою розширення виробничих й невиробничих можливостей підприємства. Теж внутрішнім інвестуванням є періодичне й безперервне вкладення коштів підприємства у господарський оборот, тобто звичайна та операційна діяльність будь–якого підприємства стартує з інвестування цього процесу. Інвестування у цьому розумінні відбувається постійно й безперервно, для того , щоб отримання прибутку потрібні постійні вкладення в оборот [12].

Тож, всі свої ресурси, що підприємство вкладає «в себе», можемо називати внутрішнім інвестуванням (внутрішніми вкладеннями). Всі ресурси, вкладені у діяльність інших виокремлених підприємницьких структур, – це зовнішні вкладення. За великим рахунком, всі ресурси підприємства – це його власні інвестиції. Адже усі активи, так чи інакше, тримаються на балансі тільки з ціллю одержання економічної вигоди. Зрозуміло, що не будь–яку економічну

вигоду (прибуток) прийнято вважати інвестиційним доходом, а саме ту, що отримана як фінальне інвестування в інші підприємства. Саме ці вкладення ми й називаємо фінансовими інвестиціями. Неважливо, в якій формі це відбувалось: чи матеріальній, чи грошовій чи нематеріальній. Як щодо, внутрішніх інвестицій, то їх називають капітальними, коли кошти вкладаються в придбання (створення, будівництво) капітальних активів, чи інвестиціями некапітального (оборотного) характеру, коли б кошти вкладаються в звичайний господарський оборот. Для цього вкладень в оборот не потребує жодних додаткових джерел, цілком вистачає, що це інвестування відновлюється наступним новим оборотом: «гроші – товар – гроші». Значить, завершуючи кожен раз це коло товарно-грошового обігу, внесенні кошти компенсуються покупцями в складі продажної ціни товару.

Тобто, економічна діяльність окремих суб'єктів господарювання й країни загалом значною мірою дає характеристику обсягом здійснюваних інвестицій. Ефективний ріст інвестиційної діяльності – це запорукою успішного розвитку і стабільного функціонування економіки. На сьогоднішній день у складному і заплутаному процесі економічних зв'язків усе частіше треба приймати зважені рішення стосовно до нагромадження та інвестування.

Згідно з податковим кодексом України (стаття 14) – «капітальні інвестиції» – це господарські операції, які передбачають купівлю споруд, будинків, об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підпадають під амортизації відповідно до норм податкового кодексу [26].

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного стандарту № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» подає таке твердження – «капітальні інвестиції» – інвестиції, які спрямовуються у будівництво, реконструкцію, модернізацію, придбання, виготовлення, створення необоротних активів (містить в собі необоротні матеріальні активи, створені для заміни діючих, й устаткування для здійснення монтажу), входять також авансові платежі для оплати капітального будівництва [11] .

У наказі № 494 державного комітету статистики України наводиться таке визначення – «капітальні інвестиції» – інвестиції у придбання чи виготовлення власними силами для особистого використання матеріальних й нематеріальних активів, термін користування яких перевищує один рік.

До складу капітальних інвестицій згідно з Держкомстат України відносять:

- витрати на формування основного стада.
- витрати, пов'язані з поліпшенням об'єкта (капітальний ремонт);
- інвестиції в нематеріальні активи;
- витрати на інші необоротні матеріальні активи;
- інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення);
- витрати, пов'язані з поліпшенням об'єкта (капітальний ремонт);

До інвестицій у основний капітал щодо Інструкції згідно складання форм економічних статистичних спостережень № 2–інвестиції «Звіт про капітальні інвестиції» та № 1 «Звіт про інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення)» застосовуються обсяги інвестицій у основний капітал за видами новостворених (збудованих), придбаних основних засобів: машини, обладнання, інструмент, будівлі (включаючи житлові) і споруди; інвентар (без транспортних засобів); інші основних засобів; транспортні засоби [40] – один з головних видів інвестиції. Вони здійснюються в формі вкладень коштів у відображення основних фондів шляхом нового будівництва, розширення, реконструкції, технічного переоснащення діючих підприємств, шляхом нового будівництва. За допомогою капітальних вкладень можливо здійснювати як просте, так й розширене відтворення основних фондів. До капітальні вкладення входять витрати на виготовлення проектів й кошторисів для будівництва, оплату технологічного, енергетичного, підйомно–транспортного, на будівельні роботи, й інших видів устаткування, придбання інструмента й інвентарю, монтаж, що зараховується до основних фондів, та ін.

Під час технічному переоснащенні підприємств впливають різні витрати на вищий рівень техніко–економічного рівня окремих виробництв, ділянок,

цехів, шляхом механізації і автоматизації виробництва, модернізації й заміни застарілого й фізично зношеного устаткування кращим, новим, продуктивнішим.

При реконструкції здійснюється перебудова працюючих цехів й об'єктів підприємства, на основі представлення досягнень науково–технічного прогресу, збільшувати окремі будівлі й споруди, якщо в них крізь габарити не може бути встановлено нове обладнання, будівництво на площі підприємства нових будівель й споруд замість ліквідованих, будівництво й розширення діючих об'єктів підсобного і обслуговуючого призначення й ін.

Щодо збільшення капітальних вкладень дозволяє внести зміни в основні фонди підприємств, структурно переобладнювати суспільне виробництво й врівноважувати розвиток галузей народного господарства. Це сприяє створенню потрібної сировинної бази промисловості та прискоренню науково–технічного прогресу й поліпшенню якості продукції, опановувати нових товарних ринків.

Варто додати, що досить часто поняття «капітальні інвестиції» і «капітальні вкладення» ототожнюють. Проте, на нашу думку, поняття «капітальні інвестиції» набагато ширше, аніж «капітальні вкладення»; окрім капітальних вкладень, капітальні інвестиції додають: капітальний ремонт, витрати на інші необхідні матеріальні активи, нематеріальні активи та витрати на формування основного стада. Отже, капітальні інвестиції – це реальні інвестиції, а от вкладення в основний капітал – це капітальні вкладення.

У перекладі з англійської «investments» означає «вкладення» і тому, некоректно вводити два поняття, що за своєю суттю описують один і той самий процес. Тому я вважаємо, що натомість терміну «капітальні інвестиції» краще буде використовувати поняття «реальні інвестиції», або «інвестиції в необоротні активи», а поняття «капітальні вкладення» слід замінити або на «капітальні інвестиції», бо це буде правильнішим на мою думку, походження цього поняття від англійського «capital investments», чи виходити з українських визначень – інвестиції в основний та оборотний капітал [23].

З цього можемо зробити висновок: інвестиції (як зовнішнє поняття) – фінансовий потік, що приходить на підприємство ззовні та основний дохід, приносить інвестору; капітальні вкладення (як внутрішнє поняття) можуть створюватися за рахунок зовнішніх чинників – інвестицій, так й внутрішніх – власних коштів (прибутку). Поняття «капітальні вкладення» тримає рівновагу на межі бухгалтерського обліку господарських операцій по внесенню коштів та одним із способів з точки зору інвестора отримання нової вартості [15].

Тож, капітальні інвестиції, що відіграють основну роль у відновлення та збільшення виробничих ресурсів, а також у забезпеченні темпів економічного зростання, цим самим вони складають матеріальну основу росту виробництва. Це важливо не тільки для підприємства, а ще й економіки країни в цілому.

1.2. Класифікація інвестицій з метою обліку, аудиту та аналізу

Забезпечення ефективного функціонування підприємства інвестиції виконує важливу роль. Здійснення інвестицій – щонайважливіша умова вирішення практично усіх стратегічних та значної частини потокових завдань розвитку та забезпечення ефективної діяльності підприємства

Зробивши узагальнення, проаналізовані результати досліджень вітчизняних і закордонних вчених в сфері соціального інвестування, про ймовірність пояснення соціальних інвестицій як внесення нематеріальних, матеріальних та фінансових активів в об'єкти соціальної сфери, які покриватимуть зростанням потоку доходів в майбутньому та отриманим втішеного соціальним ефектом, та в остаточному результаті, організують покращення якості життя населення [46].

Щоб детальніше зрозуміти характеристики соціальних інвестицій створено спеціальну класифікацію, сформованого для фізичного капіталу. З метою планування, аналізу та обліку рекомендуємо класифікувати соціальні інвестиції за ознаками, які відображено у табл. 1.1.

За метою соціальні інвестиції поділяються: вимушені інвестиції, що здійснюються згідно із законодавством та інших обов'язкових обставин (це інвестиції в охорону здоров'я, охорону навколишнього середовища, відрахування на соціальне забезпечення тощо);

Інвестиції для підвищення ефективності праці (а саме: будівництво відомчого житла, навчання та перекваліфікація працівників, , дитячих дошкільних закладів);

Ринкові інвестиції, які здійснюються заради збереження позицій ринку, та підтримання іміджу компанії (вони можуть реалізовуватись за допомогою благодійної діяльності);

Антизатратні інвестиції для економії витрат (їхньою метою є отримання податкових пільг підприємствами, які займаються благодійною діяльністю);

Дохідні – це інвестиції для збільшення надходжень в майбутньому (особисте інвестування в освіту, недержавне пенсійне забезпечення).

Таблиця 1.1

Класифікація інвестицій

Класифікаційна ознака	Види інвестицій
1. За суб'єктами інвестиційної діяльності	– особисті; – інвестиції домашніх господарств; – інвестиції суб'єкта підприємницької діяльності; – внески неприбуткових організацій; – асигнування з місцевого бюджету; – асигнування з державного бюджету.
2. За метою	– вимушені; – інвестиції для підвищення ефективності праці; – ринкові; – антизатратні; – дохідні.
3. За об'єктами вкладень	– фінансові; – нематеріальні
4. За характером участі в інвестуванні	– прямі; – непрямі.
5. За регіональною ознакою	– внутрішні; – зовнішні.
6. За державною	– державні;

приналежністю суб'єкта інвестування	– іноземні.
7. За періодом інвестування	– короткострокові; – середньострокові; – довгострокові.
8. За взаємозв'язком між вкладенням ресурсів та отриманням соціально економічного ефекту	– послідовні; – паралельні; – інтервальні
9. За сумісністю здійснення	– незалежні; – взаємозалежні; – взаємовиключні.
10. За очікуваним результатом	– інвестиції з прямим соціальним ефектом; – інвестиції з розсіяним соціальним ефектом; – інвестиції з непрямим соціальним ефектом; – інвестиції з опосередкованим соціальним ефектом.

За об'єктом вкладення виділяють: фінансові (вкладення у фінансові активи) та нематеріальні (інвестиції у нематеріальні активи).

За характером участі в інвестуванні: прямі – інвестицій полягає у прямій участі інвестора в виборі об'єкта вкладення деяких засобів.

– Непрямі, в свою чергу, здійснюються через посередників. В соціальному інвестуванні цими посередниками переважно бувають неприбуткові організації і фонди соціальних інвестицій.

Згідно теорії класичного інвестування та інвестознавства існує безліч розбіжностей в трактуванні внутрішніх і зовнішніх інвестицій. Так, А.В. Череп внутрішніми інвестиціями описує вкладення капіталу у розвиток операційних активів даного підприємства–інвестора, а зовнішніми – вкладення певного капіталу у реальні активи інших підприємств чи у фінансові інструменти інвестування, які ремітуються іншими суб'єктами господарювання [67].

А також, В.Г. Федоренко ділить інвестиції за регіональною ознакою ,а саме на внутрішні та іноземні [71].

Тільки внутрішні інвестиції здійснюють у об'єкти інвестування в межах однієї держави, а іноземні – поза її межами. Щодо іноземних інвестицій також

додають придбання різних фінансових інструментів других держав – облігацій, акцій тощо.

Щоб уникнути розбіжностей, ми пропонуємо класифікувати ці інвестиції за двома ознаками – за регіональною та ознакою національної приналежності інвестора. Щодо першою ознакою соціальні інвестиції діляться на внутрішні (здійснюються у межах держави) і зовнішні (інвестування за межами даної держави).

За державною приналежністю суб'єкта інвестування інвестиції поділяються на державні та іноземні.

Державні інвестиції реалізуються суб'єктами інвестиційної діяльності України, щодо іноземні, відповідно, – діяльності інших держав.

За періодом інвестування класифікація інвестицій за періодом інвестування також викликає питання між вибором між двома та трьома періодами. Проте через НБУ ми повинні застосовувати таку класифікацію, а саме : короткострокові (до 1 року), середньострокові (від 1–3 років) та довгострокові (понад 3 роки).

До наступної групи входять такі види: за послідовного інвестування її соціальний ефект буде набуто після завершення інвестування в повному обсязі, до паралельного – соціальний ефект може настати перед повним завершенням процесу інвестування, а щодо інтервального – між періодом інвестування і одержанням результату існує деякий проміжок часу, що залежить від форми інвестування [27].

За сумісністю здійснення соціальні інвестиції поділяються на такі: незалежні, що характеризуються внесенням в об'єкти інвестування, незалежні вкладенням від інших об'єктів; а також, взаємозалежні (вкладення в об'єкти, систематичність реалізації яких залежить від другорядних об'єктів та здійснюється тільки у комплексі з ними); щодо взаємовиключні, ті що мають аналоговий сенс за цілями інвестування.

За очікувальним результатом: інвестиції з прямим соціальним ефектом чекають на обов'язкове виникнення соціального ефекту згідно з запланованим

проміжком часу. Інвестицій з розсіяним соціальним ефектом результат не може бути безпосередньо точним, але проявиться тривалим зовнішнім ефектом в майбутньому.

Як щодо інвестиції з непрямим соціальним ефектом характеризують мультиплікативні зміни у соціальній системі.

Результат інвестиції з опосередкованим соціальним ефектом – інвестиції в одну з сфер соціальної системи, які на початку зумовлюють зміни у іншій сфері та тільки після цього повертаються у інвестиційну сферу в формі позитивних зовнішніх ефектів, цінною яких істотно перевищує первинні витрати.

Можна підбити підсумки, ми ознайомились та розглянули чималу кількість класифікаційних ознак, на сьогоднішній день їх існує досить багато в сучасних економічних публікаціях, та вони не вичерпують всього всього різноманіття видів інвестицій, що можуть використовуватись в науці. Всі вони мають чимало спільного, та є і принципові відмінності.

1.3. Нормативно–правова база з питань обліку і оподаткування інвестицій

Слід розібратись що ж таке нормативно–правова база? Нормативно–правова база – це обґрунтування на державному рівні, діяльності будь якого підприємства, незалежно від сфери діяльності, масштабу, форми власності. Діяльність будь якого підприємства завжди опирається на нормативні акти та законодавство країни, що регулюють діяльність в певній мірі.

Нормативно–правова база – це комплекс актів, інструкцій, законів ,що визначають порядок діяльності організації:

- реєстрацію;
- збут і систему оподаткування;
- правові та організаційні норми;
- порядок організації виробництва.

Правове регулювання підприємницької діяльності здійснюється нормативно–правовими актами, як загального характеру, так і спеціалізованої спрямованості. Кожен нормативний документ обов'язковий для виконання [40].

Нормативно–правова база забезпечує:

- конкретний розподіл функцій між суб'єктами господарської діяльності, їх права і обов'язки;
- розподіл функцій збору, обробки й аналізування інформації й напрямки результатів аналізу у відповідні управлінські організації;
- раціональна побудова системи прийняття оптимальних управлінських рішень.

Нормативна база, її формування – це основна умова становлення та розвитку кожного підприємства. Саме вона стимулює підприємницьку активність та коректну конкуренцію.

Проводячи аудит ОЗ необхідно користуватися такими основними нормативними документами, діючими саме в Україні, які повинні застосовувати на усіх підприємствах при організації БО:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік и фінансову звітність»

№ 996–XIV від 16.07.99 – визначаються загальні принципи ведення бухгалтерського обліку.

2. План рахунків бухгалтерського обліку підприємств, організацій і закладів, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 от 30.11.99.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджений наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.02.2000.

7. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, матеріальних цінностей, грошових коштів і документів, розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України № 69 о від 11.08.94 р.

8. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку, затверджене наказом міністерства фінансів України № 88 від 24.05.95.

9. Наказ міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» № 352 от 29.12.95 [25].

Таблиця 1.2

Нормативно–правова база регулювання обліку, аудиту та аналізу
капітальних інвестицій

Рівні регламентації	Складові регламентації
Міжнародний рівень	МСБО (МСФЗ) Директиви ЄС Інші документи міжнародних бухгалтерських організацій
Національний рівень	ПКУ ЗУ про БО ПСБО План рахунків
Галузеві рівень	Положення Інструкції Розпорядження міністерств та відомств
Корпоративні рівень	Положення (наказ) про облікову політику

Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) – цей стандарт означає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, в тому числі з фінансовою звітністю других суб'єктів господарювання. Він установлює загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту

Директива – це службовий документ, що містить керівні вказівки до підготовки та ведення постачання, бойових дій, навчання, штатної організації і інших питань життя і діяльності військ (сил) [41, с. 46–49].

Податковий кодекс України – закон України, що регулює відносини, які виникають у сфері податків і зборів. Саме у Податковому кодексі вперше в

Україні відбулось об'єднання у одному нормативно–правовому акті норм права, котрими врегульовано відносини у сфері оподаткування

Закон про бухгалтерський облік – закон зазначає правові засади організації, регулювання, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. до мікропідприємств, малих, середніх або великих підприємств [83].

План рахунків – систематизований перелік рахунків БО для відображення господарських операцій та накопичення бухгалтерської інформації про діяльність підприємства, необхідної користувачам щоб прийняти рішення [87].

Відомість – різновид обліково–фінансового документа, що найчастіше використовується у бухгалтерській справі, у системі банку та інше [86].

Наказ про облікову політику – перший та головний документ на підприємстві, що регламентує порядок ведення бухгалтерського обліку [46].

Отже, розглянувши нормативно–правова базу ми зрозуміли, що – це обґрунтування на державному рівні, будь–якої діяльності підприємства. Незважаючи від форми власності, масштабу чи сфери діяльності.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН»

2.1. Організація обліку капітальних інвестицій у діяльності торгового підприємства

Облік капітальних інвестицій пройшов чималий шлях утворення, має також свою історію, але і сьогодні не стоїть на місці і удосконалюється, їх прийняттям теперішніх законів, уточненням стандартів норм бухгалтерського обліку, наближенням обліку саме до міжнародного.

Дослідження стосовно особливостей обліку і аудиту капітальних інвестицій було проведено на прикладі фінансово–господарської діяльності ТОВ «Карпати Онлайн».

Метою Товариства з Обмеженою Відповідальністю «Карпати Онлайн» – є здійснення діяльності і насичення ринку товарів, послуг і робіт, задоволення громадських і приватних потреб у продукції, роботах і послугах.

Предметом діяльності Товариства є будь–яка не заборонене чинним законодавством України господарська діяльність із здійсненням консультаційної, інвестиційної, виробничої транспортної, рекламної діяльності, а також надання інших послуг, що не суперечить чинному законодавству України.

Зокрема, діяльністю Товариства є:

- роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет;
- неспеціалізована оптова торгівля;
- діяльність посередників, що спеціалізується в торгівлі іншими товарами;
- рекламні агентства;
- інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах та поза ними;
- функціонування спортивних споруд;

- будівництво споруд різноманітного призначення;
- діяльність туристичних агентств.

Зокрема, основними завданнями бухгалтерського обліку, який ведеться на даному підприємстві «Карпати Онлайн», а саме:

- дотримання Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні;
- облік, аналіз і перевірка інформації про господарську діяльність;
- контроль за виконанням завдань виробництва щодо кількості, якості й асортименту;
- контроль за зберіганням власності підприємства;
- виявлення невикористаних резервів;
- контроль за оплатою праці;
- облік, аналіз і контроль за заощадженням і використанням коштів;
- контроль за рівнем рентабельності виробництва продукції;
- виявлення резервів подальшого збільшення виробництва;
- забезпечення наявності первинної документації;
- побудова обліку на підприємстві.

Для того, щоб успішно виконувати завдання, що існують перед бухгалтерським обліком, ТОВ «Карпати Онлайн» відповідає таким вимогам:

- порівнянності його показників з показниками плану;
- своєчасності;
- точності й об'єктивності показників;
- повноти, чіткості, точності й достовірності;
- економічності.

Облікова інформація про капітальні інвестиції даного підприємства у результаті це наслідок діяльності його бухгалтерії. Я могла спостерігати, як працівники виконують облікові операції, зв'язані з виконанням робіт з капітального інвестування не тільки як підрядним, а так і господарським способами, також здійснюють контроль за його цільовим використанням коштів й інших ресурсів, беруть участь в проведенні інвентаризацій та

оформленні результатів, а також заповнюють статистичну і бухгалтерську звітність тощо [72].

З однієї сторони, чимала кількість документів й іншої облікової інформації щодо капітальні інвестиції формується поза межами бухгалтерії. Якість якої визначається встановленим на підприємстві дисципліною укладення договорів з постачальниками та підрядниками, створенням актів виконаних будівельно–монтажних та других робіт, кваліфікацією персоналу тощо. Тобто, на підприємстві працює система управління обліковою діяльністю із капітального інвестування.

Підбивши підсумки, можемо зробити висновок, щодо визначення капітальних інвестицій – сукупність витрат підприємства, спрямованих на придбання, виготовлення, розширення, модернізацію чи реконструкцію основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних необоротних активів, з метою отримання доходу чи економічної вигоди в майбутньому.

Під час досліджень на ТОВ «Карпати Онлайн», було виявлено, що облік на підприємстві ведеться безперервно з дня його створення до ліквідації в установленому порядку. Питання, щодо організації бухгалтерського обліку на підприємстві стосуються компетенції власника відповідно за законодавства та установчих документів .

Підприємство ТОВ «Карпати Онлайн», самостійно обирало форму ведення та організації бухгалтерського обліку, а саме, здійснює впровадження до штату підприємства на посаду бухгалтера.

Згідно із законодавством підприємство самостійно:

- визначає облікову політику підприємства;
- обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, установлених законом, і з урахуванням особливостей своєї діяльності й технології опрацювання облікових даних;

- розробляє систему і форми управлінського обліку, звітності та контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів;

- затверджує правила документообігу і технологію опрацювання облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку.

Будь-які зміни в обліковій політиці, які мають чималий вплив на показники звітного чи майбутніх періодів, мають бути вписані з зазначенням їх причин і змін у відповідних статтях. Не менш важливою є технічна складова організації облікового процесу на підприємстві, котра забезпечує своєчасне формування якісної облікової інформації.

Тож, облікова політика підприємства прогнозує сукупність принципів, методів та процедур, що використовуються підприємством, щоб скласти та подати фінансової звітності.

Основні передумови раціональної організації обліку на підприємстві такі:

- вивчення структури, особливостей технології й організації виробництва;

- вивчення структури підприємства, умов роботи його виробничих підрозділів, постачальницької і збутової діяльності забезпечує правильну організацію обліку господарських процесів;

- встановлення взаємовідносин окремих підрозділів підприємства з бухгалтерією;

- визначення порядку документації господарських операцій і документообігу, реєстрації господарських операцій в системі рахунків синтетичного й аналітичного обліку, методики калькулювання собівартості продукції, порядок узагальнення облікової інформації

Отже, в ринкових умовах господарювання, щоб головний бухгалтер міг виконувати свої обов'язки і використовувати свої права, він повинен бути економічно і юридично освіченим, знати різні методи формування тих або інших показників і результатів діяльності, повинен вміти вибрати і

запропонувати керівництву той варіант облікової політики, який найбільш повно забезпечує реалізацію прийнятої на підприємстві фінансової стратегії.

Дане підприємство ТОВ «Карпати Онлайн» обрало для себе спрощену систему оподаткування. Зі сторони бухгалтера, спрощена система оподаткування значно легша при веденні бухгалтерського обліку, хоча має чимало обмежень. Таким чином, існує список дозволів для системи оподаткування видів діяльності. Крім цього існують обмеження припустимого доходу, а також кількості найманих працівників. Ця система оподаткування добре підходить для малого бізнесу, що і додає її популярність. Спрощена система оподаткування передбачає тільки один вид податку, а саме: єдиний податок, що сплачується до місцевого бюджету. Підприємці сплачують єдиний соціальний внесок, що зараховується на рахунки органів Міндоходів.

В процесі дослідження ТОВ «Карпати Онлайн» встановлено, що підприємство є молоде та веде агресивну політику. Для цього підприємство виділяє кошти для капітальних інвестицій, а саме: у придбання складських приміщень, транспортних засобів, розважальної техніки, розробку та придбання сайтів, онлайн площадок, купівлі реклами і т. д.

Всі проведенні інвестиції на досліджуваному підприємстві класифікують за різними ознаками з метою їх обліку:

- за суб'єктами інвестиційної діяльності;
- за метою;
- за об'єктами вкладень;
- за характером участі в інвестуванні;
- за очікуваним результатом;
- за сумісністю здійснення;
- за періодом інвестування;
- за державною приналежністю суб'єкта інвестування.

Для відображення капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» з метою їх обліку використовують наступні документи, зокрема.

Акт приймання–передачі основних засобів – це використовується для зарахування на склад основних засобів окремих об’єктів, вводу обліку їх в експлуатацію, внутрішнього переміщення з одного цеху у інший, передачі їх із складу у експлуатацію, виключення зі складу основних засобів під час передачі іншому підприємству в випадку їхньої реалізації [82].

Акт приймання–здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об’єктів – використовується для оформлення приймання–здачі основних засобів після ремонту, реконструкції і модернізації.

Інвентарна картка обліку основних засобів – застосовується для індивідуального обліку кожного суб’єкту основних засобів, та групового обліку однотипових суб’єктів основних засобів, які надійшли на підприємство в одному звітному періоді та мають однакові виробничо–господарську роль, технічну характеристику, і однакову вартість.

До опису інвентарних карток обліку основних засобів – застосовується для реєстрації всіх інвентарних карток, а також відкритих для ведення аналітичного обліку основних засобів.

Картка обліку руху основних засобів – застосовується для обліку руху основних засобів класифікаційними групами під час ручної обробки інформації.

Інвентарний перелік основних засобів – застосовується для пооб’єктного обліку за їх місцем експлуатації, а також за кожною матеріально відповідальною особою.

Акт приймання виконаних підрядних робіт (КБ–2в) – ведеться для визначення вартості готових об’ємів робіт та проведення розрахунків за реалізації підрядних робіт на будівництво на основі журналу обліку виконаних робіт [5].

Довідка про вартість виконаних підрядних робіт (КБ–3) – ведеться для визначення вартості готових об’ємів підрядних робіт та проведення розрахунків за реалізацію підрядних робіт у будівництві.

Лімітно–забірна карта – застосовується для оформлення відпуску матеріалів, що систематично використовуються під час виготовлені продукції.

Коли придбання чи будівництво об'єкту основних засобів робиться підрядним способом, тоді підприємство підписує з фірмою–підрядником договір підряду. В такому випадку на підприємство надходить Акт виконаних робіт і рахунки–фактури, що акцептуються у бухгалтерії, й являються підставою для сплати ціни виконаних робіт. Після заповнюють форму ОЗ–1 та об'єкт зараховується на баланс підприємства.

Залежно від об'єктів інвестування виділимо такі групи капітальних інвестицій:

1. Капітальні інвестиції в основні засоби (земельні ділянки, капітальні витрати на поліпшення земель, будинки, споруди, машини і обладнання, робочу й продуктивну худобу, інші основні засоби).

2. Капітальні інвестиції в інші необоротні матеріальні активи (бібліотечні фонди, малоцінні необоротні матеріальні активи, тимчасові споруди, інвентарна тара, інші необоротні матеріальні активи).

3. Капітальні інвестиції в нематеріальні активи (права користування природними ресурсами, права користування майном, авторські та суміжні з ними права, незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи, інші нематеріальні активи) [52].

Тож, основними завданнями бухгалтерського обліку капітальних інвестицій інноваційного спрямування можемо сформулювати:

- достовірне та своєчасне відображення в відповідних документах обсягів і об'єктів будівельно–монтажних робіт й витрат на капітальні інвестиції із придбання чи створення інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів інноваційного характеру;

- достовірне й об'єктивне формування вартості інноваційних об'єктів капітального інвестування;

- належне відображення витрат на незавершене будівництво;

- контроль за дотриманням фінансової дисципліни;

- контроль за економічним витрачанням матеріальних і трудових ресурсів на будівництво.

В цілому, організацію обліку капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» можна подати у вигляді наступного рисунка 2.1.

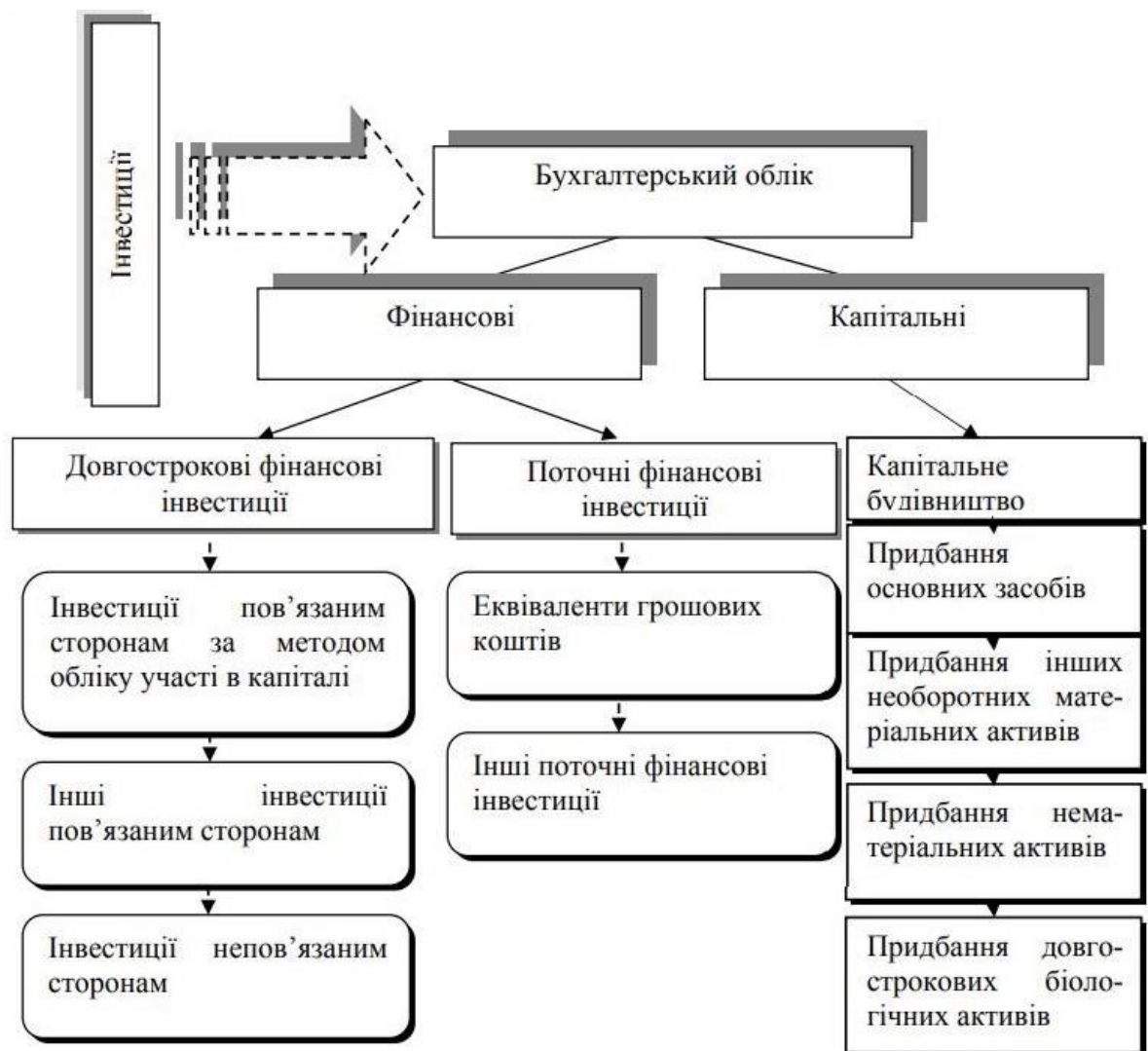

Рис. 2.1. Наочне відображення порядку організації обліку здійснених інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн»

На сьогоднішній день звітність являє собою чималий матеріал для механізму управління підприємством, і для інших організацій та установ, для яких вона направляється. Фінансова звітність – це важливий засіб зі своєрідною рекламою його діяльності, адже дуже часто є найпершим джерелом інформації про підприємство.

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності – це надання користувачам для прийому рішень повної, правдивої і

неупередженої інформації про фінансовий стан, результатами діяльності та рух саме грошових коштів підприємства. Фінансова звітність задовольняє інформаційні потреби користувачів стосовно придбання, продажу і володіння цінними паперами; участі в капіталі підприємства; оцінки якості управління; оцінки здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання; забезпеченості зобов'язань підприємства; визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу; регулювання діяльності підприємства та інших рішень

Баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, що показує на певну (звітну) дату дані активи, зобов'язання та власний капітал. Саме у I розділі активу Балансу «Необоротні активи» ми бачимо вартість необоротних активів, серед них відображається – незавершених капітальних інвестицій. Стаття «Незавершені капітальні інвестиції» – це вартість незавершених на дату балансу капітальних інвестицій у необоротні активи на реконструкцію, модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість необоротних активів), виготовлення, створення [69].

Цільове фінансування капітальних інвестицій на ТОВ «Карпати Онлайн» визнається доходом протягом періоду використання об'єктів інвестування пропорційно сумі нарахованої амортизації цих об'єктів.

За дебетом рахунка 15 «Капітальні інвестиції» відображають збільшення витрат на придбання або створення необоротних активів (тобто основних засобів та інших необоротних матеріальних активів), зокрема:

- суми, сплачені за придбання, виконання будівельно–монтажних робіт;
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, суми ввізного мита, суми непрямих податків (якщо їх не відшкодовують суб'єктові державного сектору), витрати зі страхування ризиків доставки;
- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження тощо.

Підсумовуючи, слід відзначити, що організація обліку капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» здійснено на високому рівні, повністю відповідає вимогам чинного законодавства та в повному обсязі задовольняє інформаційні потреби керівництва товариства.

2.2. Методичні особливості обліку капітальних інвестицій підприємства торгівельної галузі

Методична складова полягає в встановленні порядку отримання, реєстрації, накопичення і узагальнення інформації про довгострокові інвестиції, порядку визначення первісної вартості, методів наступної оцінки об'єкта обліку у залежності від виду і способу надходження, порядку визначення амортизованої собівартості, визначення випадків знецінення довгострокових інвестицій і порядку їх списання, передбачає опис методики проведення інвентаризації, вибір рахунків із метою відображення операцій з об'єктом обліку [61].

Варто звернути увагу, що особливістю вітчизняної методики обліку капітальних інвестицій в порівнянні з обліком придбання необоротних активів згідно з МСБО є те, що згідно із запровадженою в Україні методологією будь-які капітальні витрати, які пов'язані із придбання (спорудженням, модернізацією) основних засобів, та інших необоротних активів повинні проходити через рахунок «Капітальні інвестиції».

Вважаємо, цей підхід може бути покладений у основу методики обліку залучених основ фінансування капітальних інвестицій.

В цілому для бухгалтерського обліку капітальних інвестицій використовують на ТОВ «Карпати Онлайн» рахунок 15 «Капітальні інвестиції». Інвестиційна діяльність підприємства пов'язана із витратами. По дебету рахунку 15 «Капітальні інвестиції» визначається збільшення визнаних витрат на придбання чи створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів, а на кредиті – їх зменшення.

Наочне відображення характеристики рахунку 15 «Капітальні інвестиції» можна подати у вигляді наступного рисунку 2.2.

Для аналітичного обліку витрат, кожного з придбаних і самостійно створених об'єктів необоротних активів, передбачено використовувати такі субрахунки як:

1. Субрахунок 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів», що призначений для обліку витрат для придбання чи виготовлення власними силами матеріальних активів, облік їх ведеться на рахунку 10 «Основні засоби».

2. Субрахунок 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів» – для того, щоб відображають інвестиції підприємства на придбання чи виготовлення власними силами матеріальних активів, облік яких ведуть на рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи».

Д–т	15 «Капітальні інвестиції»	К–т
Збільшення визнаних витрат на придбання чи створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів		Зменшення визнаних витрат на придбання чи створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів

Рис. 2.2. Наочне відображення характеристики рахунку 15 «Капітальні інвестиції», який використовується у ТОВ «Карпати Онлайн»

3. Субрахунок 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів», на якому необхідно обліковувати витрати підприємства на придбання або створення власними силами активів, облік яких ведеться на рахунку 12 «Нематеріальні активи».

Досліджено бухгалтерські записи та встановлено, що у бухгалтерії ТОВ «Карпати Онлайн» для обліку капітальних інвестицій складаються типові кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Типова кореспонденція рахунків з обліку капітальних інвестицій
у ТОВ «Карпати Онлайн»

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	Придбано товар у постачальника	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
2	Відображені податкові зобов'язання з ПДВ	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	641 «Розрахунки за податками»
3	Понесено витрати на доставку	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	685 «Розрахунки з іншими кредиторами»
4	Нараховано заробітною платою працівникам	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	661 «Розрахунки за заробітною платою»
5	Нараховано єдиний соціальний внесок на загальнодержавне соціальне страхування	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	65 «Розрахунки за страхуванням»

6	Акцептовано рахунок підприємствами, який здійснював виготовлення(будівництво) основних засобів	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
7	Відображені податкові зобов'язання з ПДВ	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	641 «Розрахунки за податками»
8	Здано в експлуатацію придбаний основний засіб	10	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»

Робимо висновок, що для отримання інформації про витрати за роботами з капітального інвестування, які виконують господарським способом, необхідно здійснювати додаткові вибірки, групування тощо.

Під час проходження практики на ТОВ «Карпати Онлайн», що облік основних засобів: придбання, виготовлення власними силами, безоплатне отримання, внесок в статутний капітал підприємства, обмін на подібні та неподібні активи [66].

2.3. Порядок аудиту капітальних інвестицій торгового підприємства

Аудит являє собою процес, підтверджений незалежним експертом звітності щодо її достовірності, повноти та законності. Існують також інші визначення аудиту, що поступово формувалися, змінювалися і удосконалювалися у процесі історичного розвитку аудиту [69].

На підприємстві ТОВ «Карпати Онлайн» не проводиться аудит, через причину дороговартості. Проте, за умови проведення він, тобто аудит проводився б наступним чином.

Внутрішній аудит – це чимало важливий спосіб контролю діяльності підрозділів і підприємства в цілому. У сьогоднішній день, при посиленні конкурентної боротьби, керівники підприємств розуміють роль високоефективного і конкурентоспроможного функціонування. Тому внутрішній аудит стає одним з основних інструментів збільшення ефективності управління підприємствами усяких організаційно–правових форм і їх діяльності. Внутрішній аудит сприяє організації досягти мети і виконання завдань тим, що додає систематизуючий та дисциплінуючий підхід до оцінки і покращення результативності процесів керівництва, та контролю та управління [30].

Метою внутрішнього аудиту – це допомогти членам суб'єкта господарювання дієво виконувати свої функції, давши керівництву суб'єкта господарювання дані аналізу та оцінки, рекомендації і додаткову інформацію за результатами перевірок [64].

Для зрозуміння ролі і призначення внутрішнього аудиту потрібно дослідити управлінські потреби підприємства. Все це спричинено потребою вищого керівництва в інформації про результати буденної діяльності структурних підрозділів підприємства для того, щоб реалізувати контрольні функції.

Доволі сучасних науковців вважають, що саме функції внутрішнього аудиту повинні включати:

- оглядові перевірки систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю, моніторинг їх операцій, рекомендації для удосконалення;
- оглядові перевірки економічності, ефективності та результативності фінансових та нефінансових операцій суб'єкта господарювання;
- вивчення фінансової і управлінської інформації;
- оглядові перевірки відповідності діяльності суб'єкта законодавчим нормативним актам, а також вимогам і вказівкам керівництва.

До етапів внутрішнього аудиту належать, а саме:

1. Вибір об'єкта для перевірки та впливу. Передбачає проведення консультацій :

- керівника підрозділу або спеціаліста
- внутрішнього аудиту з керівництвом
- підприємства, під час яких визначається
- коло значущих для економіки підприємства питань, їх важливість для сфери діяльності окремих підрозділів виходячи
- з чинної структури підприємства на даний момент із подальшим плануванням
- конкретних об'єктів, строків і методів впливу;

2. Підготовка та затвердження плану проведення внутрішнього аудиту підприємства;

3. Підготовка нормативної бази, програми та документів, які підтверджують повноваження аудиторів, що застосовується до обраного об'єкта із затвердженням планом;

4. Пред'явлення повноважень та проведення обстеження об'єкта внутрішнього аудиту;

5. Спостереження, збір, аналіз, обробка і документування інформації із вибором та застосуванням конкретних методів й прийомів;

6. Оцінка стану об'єкта, яка перевіряється, та формулювання висновків, що характеризують його стан. Під час перевірки консультування, обговорення матеріалів в керівництва об'єкта, яке перевіряється;

7. Доповідь особі, що призначила перевірку. Розроблення заходів та опрацювання рішень, що сприяють усуненню виявлених порушень й недоліків із застосуванням відповідних санкцій до об'єктів, що контролюються, винних посадових й матеріально відповідальних осіб;

8. Організація чергового контролю за виконанням розроблених заходів та прийнятих рішень [78].

Результати перевірок формують актами, довідками чи звітами у довільній формі залежно від виду контрольної роботи. Перевірка можна вважати

закінченою, тоді коли виявлені порушення усунені, та фінансово–господарська діяльність підрозділу, яка перевіряється, задовольняє повний господарський розрахунок та раціональне використання матеріальних, трудових й фінансових ресурсів.

Програма аудиту – програма, що визначає характер, час проведення і обсяг запланованих аудиторських процедур, обов’язкових для виконання загального методу аудиту. Програма аудиту показує ряд інструкцій для асистентів, які беруть участь у аудиторських перевірках, та є засобом контролю належного виконання роботи [44].

Специфіка аудиторської діяльності вимагає чіткої організації, для чого аудитору (аудиторській фірмі) необхідно ретельно планувати свою роботу та вести облік виконаних робіт.

Планування в аудиті можна розглядати так як:

- 1) планування аудиторської підприємницької діяльності;
- 2) планування конкретної аудиторської перевірки.

Під поняттям планування аудиту розбирають підготовку головної стратегії і конкретних підходів до характеру, періоду й часу проведення аудиту. Головною метою планування аудиту – це акцентування уваги аудитора на якнайважливіших напрямках перевірки, проблемах, що потребують більш глибокого вивчення [38].

Сам процес планування як перший етап проведення аудиту, містить розробку загального плану із визначенням масштабу, графіку і тривалості перевірки, а ще більш деталізованої програми аудиту, що конкретизує обсяги, види й послідовність аудиторських процедур, потрібних для формування об’єктивної й обґрунтованої думки про вивчені факти господарського життя, достовірності показників бухгалтерської звітності клієнта рис. 2.3.

Основними завданнями, що вирішуються у межах аналізу та аудиту капітальних інвестицій, є такі:

- аналіз ефективності інвестиційних проектів;

- моніторинговий контроль критичних співвідношень обсягів виробництва і реалізації за проектом;
- оцінка забезпеченості проектів капітальних інвестицій джерелами фінансування;
- підтвердження реальності наданих фінансових звітів.

Рис. 2.3. Планування аудиторської діяльності

Найважливішим є проведення аудиту капітальних інвестицій в інтересах інвестора, інших власників підприємства, та здійсненні вкладення, так і будь-яких інших зацікавлених осіб фінансової звітності, потенційних інвесторів. Надзвичайно важливим є як зовнішній, так і внутрішній аудит. Кожний вид аудиту має свої відмітні риси, характерні ознаки та завдання, проте зовнішній, та внутрішній аудит інвестицій може відбуватися у двох аспектах – перспективному і ретроспективному [42].

Перспективний аудит має певну метою попередню оцінку доцільності, рентабельності інвестицій, зіставлення прогнозних оцінок та звітів. А при ретроспективному аудиті мета полягає у підтвердженні достовірності фінансової звітності підприємства.

Аудиторський висновок являє собою офіційний документ, який засвідчений підписом і печаткою аудитора (аудиторської фірми), що складається у установленому порядку за наслідками проведеного аудиту та містить в собі висновки стосовно повноти та відповідності чинному законодавству і встановленим нормативам бухгалтерського обліку фінансово–господарської діяльності.

Сенс даного документа залежить від конкретних обставин і результатів перевірки. Тому форма аудиторського висновку може бути довільною, але обов'язковим буде:

- заголовок;
- вступ;
- масштаб перевірки;
- висновок аудитора стосовно питання, яке перевіряється;
- дата аудиторського висновку;
- адреса аудиторської фірми;
- підпис під аудиторським висновком [2].

За результатами висновку аудитора буває різних видів:

1. Позитивний висновок видається тоді, коли аудитор впевнений у тому, що фінансові документи велись правильно, на основі принципів обліку та контролю, також відповідають встановленим принципам, вимогам і інструкціям та за своїм змістом не заперечують відомим аудитору даним про одиницю, даної перевірки, у яких розкриті всі питання щодо фінансових документів.

2. Умовно–позитивний висновок видається, коли аудитор не в змозі надати беззастережний висновок, тому що, існують певні обмеження. Виділяють дві категорії обставин, що впливають на обмеження: фундаментальна непевність і фундаментальна незгода

3. Негативний висновок видається тоді, коли аудитом встановлені порушення. Виявлені порушення показують реальний стан справ в основному. Прийнята система обліку не відповідає законодавчим та нормативним вимогам. Дані фінансової звітності не відповідають обліковим даним. Тоді, дані

бухгалтерського обліку та фінансової звітності не надають достовірного, правильного уявлення про дійсний фінансовий стан.

4. Відмова від надання висновку. Коли неможливо перевірити факти аудитор не може сформулювати думку щодо вказаних моментів. Представлені моменти немало впливають на дійсний стан справ у цілому. В зв'язку з браком достатніх аудиторських свідчень, аудиторська фірма чи аудитор не може видати об'єктивний аудиторський висновок [76] .

Тож, аудит в Україні ще залишається молодого наукою, яка тільки розвивається. Через нестабільну економічну і політичну ситуацію його становлення проходить через перешкоди багатьох проблем. Але не зважаючи на це, аудитори відіграють чималу роль в розвитку національного господарства, в свою чергу вони допомагають підприємствам правильно вести свою діяльність. Коли б існуючим аудиторам вдасться якісно, прозоро й незалежно висвітлювати стан українського бізнесу, тоді держава має всі шанси відкрити кордони для масштабних іноземних інвестицій й стати на дорогу стабільного економічного зростання [43]

Отже, наявність ефективного внутрішнього аудиту на сьогоднішній день є невід'ємною складовою вдалого розвитку суб'єкта господарювання в таких умовах постійних змін зовнішнього середовища й ускладнення процесів управління. З допомогою здійснюється нагляд із дотриманням законодавства, внутрішніх норм та правил, контроль за оптимальним використанням ресурсів, визначення й попередження ризиків, забезпечення вірогідності інформації у звітності тощо.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «КАРПАТИ ОНЛАЙН»

3.1. Аналіз динаміки і структури капітальних інвестицій підприємства

У нових умовах розвитку ринкових відносин, функціонування підприємств з різними формами власності необхідно підшукувати нові шляхи підвищення ефективності соціального виробництва, а також уміло застосовувати економічні методи керування підприємством [16].

Через це зростає роль економічного аналізу, яка є функцією керування. Даний аналіз дозволяє одержати нові рекомендації досліджуваного об'єкта дослідження та застосувати обґрунтоване управлінське рішення, яке веде до досягнення мети даного об'єкта.

Для короткої характеристики аналізу – це передбачає не тільки відображення напрямків впливу різних чинників на той чи інший економічний показник, а і надання кожному з цих течій конкретної цифрової визначеності та, по можливості, представлення характеру його впливу у формалізованому вигляді, а саме математично, через певні функції, моделі [21].

Однією із проблем світової економіки – це проблема недостатності інвестиційних ресурсів й боротьби за їхнє ефективне застосування. Не є винятком економіка України, оскільки саме одну із найважливіших ролей в забезпеченні сталому розвитку економіки держави виступає позитивна динаміка капітальних інвестицій, що є витратами на придбання чи створення матеріальних та нематеріальних необоротних активів. Отож, забезпечення сприятливого інвестиційного клімату у країні залишається питанням стратегічної важливості, реалізація якого залежать соціально–економічна динаміка та ефективність залучення у світовий поділ праці, а також можливості модернізації на цій базі національної економіки. Питанням залучення інвестицій у економіку країни, розвитку інвестиційних процесів й виявленню їх впливу на основні зрушення у економіці країни, управлінню інвестиційною

діяльністю й вивченню інвестиційного клімату країни а праці багатьох вчених [74].

Інвестиційна діяльність промислових підприємств тісно пов'язана з економічною безпекою й розвитком країни, адже таке інвестиційне забезпечення створює такі умови, у тому числі для професійної модернізації виробництва, яка в свою чергу забезпечує ріст обсягів виробництва. Аналізуючи стан підприємств у країні, можна констатувати його складність, що полягає в низькому попиті на продукцію, яка випускається, нестачі фінансування виробництва та обмеженості ринків збуту продукції, передусім зовнішніх, неефективності матеріально й морально зношених основних фондів, та нестачі кваліфікованих трудових ресурсів. З огляду на це набуває надзвичайної актуальності питання переходу вітчизняної промисловості в інноваційно–інвестиційну модель розвитку, яка вимагає формування новітніх стратегічних орієнтирів в сфері інвестиційної діяльності [34].

Виявлено, що на досліджуваному підприємстві ТОВ «Карпати Онлайн» аналіз господарської діяльності проводиться головним бухгалтером шляхом виконання додаткових обов'язків. Метою аналізу розвитку інвестиційної діяльності ТОВ «Карпати Онлайн» полягає у вивченні:

- рівності інвестиційних потоків грошових коштів та витрат на формування об'єктів інвестицій;
- інвестиційних ресурсів підприємства за їх величиною, структурою та динамікою;
- інвестиційних об'єктів за обсягами, функціональним призначенням, й цільовим спрямуванням і розміщенням;
- ефективності відшкодування внесених коштів у інвестиційні об'єкти за рахунок доходів від реалізації товарів, продукції, робіт і послуг та отриманого прибутку, який забезпечує рентабельність інвестицій не менше бажаного для підприємства рівня.

У процесі аналізу необхідно враховувати властивості інвестиційної діяльності ТОВ «Карпати Онлайн», а саме:

- створення об'єктів інвестування потребує концентрації та одночасного витрачання чималих фінансових ресурсів;
- приєднані фінансові ресурси для реалізації інвестиційної діяльності використовуються на оплачуваній основі, а їх вартість обмежується рівнем прибутковості об'єктів інвестицій;
- інвестиційна діяльність передбачає ризик, його варто враховувати при формуванні фінансових ресурсів для інвестування й визначенні грошових потоків від об'єктів інвестицій. Витрати та доходи інвестиційної діяльності створюються з певною невизначеністю і ймовірністю;
- надходження грошових коштів відбуваються із урахуванням фактора часу. Таким чином розподілені у часі грошові потоки повинні бути приведені до сучасної вартості [49].

Завдання, що стоять перед аналізом розвитку інвестиційної діяльності ТОВ «Карпати Онлайн» є такі [25]:

- оцінка балансу інвестиційної діяльності підприємства для джерел фінансових ресурсів та об'єктів інвестицій
- контроль за капітальними інвестиціями та введенням у дію об'єктів й виробничих потужностей в натуральному й вартісному виразі;
- визначення та аналіз показників обсягу та структури капітальних інвестицій; – характеристика динаміки капітальних інвестицій;
- досліджування ефективності капітальних інвестицій, і аналіз факторів та шляхів їх підвищення. Значить, статистичне вивчення капітальних інвестицій починається із визначення їхнього обсягу, характеристики складу та структури;
- визначити величину, структуру та динаміку основних джерел інвестиційної діяльності підприємства.

Джерелами фінансування капітальних інвестицій можуть бути [85]:

- кошти держбюджету;
- місцевих бюджетів;
- власні кошти підприємств та організацій;
- кредити банків та позики;

- кошти іноземних інвесторів;
- кошти населення та інші джерела фінансування.

Динаміка капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр. зображена у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Аналіз динаміки капітальних інвестицій
у ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр.

Показники	Роки			Відхилення, +/-		%	
	2018	2019	2020	2019/ 2018	2020/ 2019	2019/ 2018	2020/ 2019
Капітальні інвестиції, кількість проектів	5	3	4	+1,6	-0,7	0,8	0,2
Капітальні інвестиції, тис. грн.	5569,2	3573,8	4737,6	+1,5	-0,7	83,5	25,01

Розглянемо структуру капітальних інвестицій вивченого підприємства. Аналіз динаміки підприємства спостерігався із початку 2018 року. Протягом року воно в рази збільшилось, стало більш в пізнаванім. На 1 році своєї діяльності ТОВ «Карпати Онлайн» мало найбільше проектів. Головним джерелом капітальних інвестицій у 2018–2020рр. були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2020 р. освоєно 0,7% всіх капіталовкладень. Поряд із загальним зменшенням обсягу інвестицій у 2018 р. про погіршення ситуації щодо здійснення інвестицій свідчить зростання частки інвестування за рахунок власних коштів у 2018 р. порівняно з 2019 р. на 1,5%

У ТОВ «Карпати Онлайн» динаміка показує незмінну тенденцію, стосовно складу та суми основних засобів інвестиції.

За аналізований період 2018–2020 рр. обсяг капітальних інвестицій збільшився майже в 1,2 рази. Вартість одного проекту на 2018 рік була 1113,84 тис.грн, на 2019 – 1191,26 тис.грн, а на 2020 – 1184,4 тис.грн.

Наочне відображення динаміки капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр. наведено у вигляді рис. 3.1.

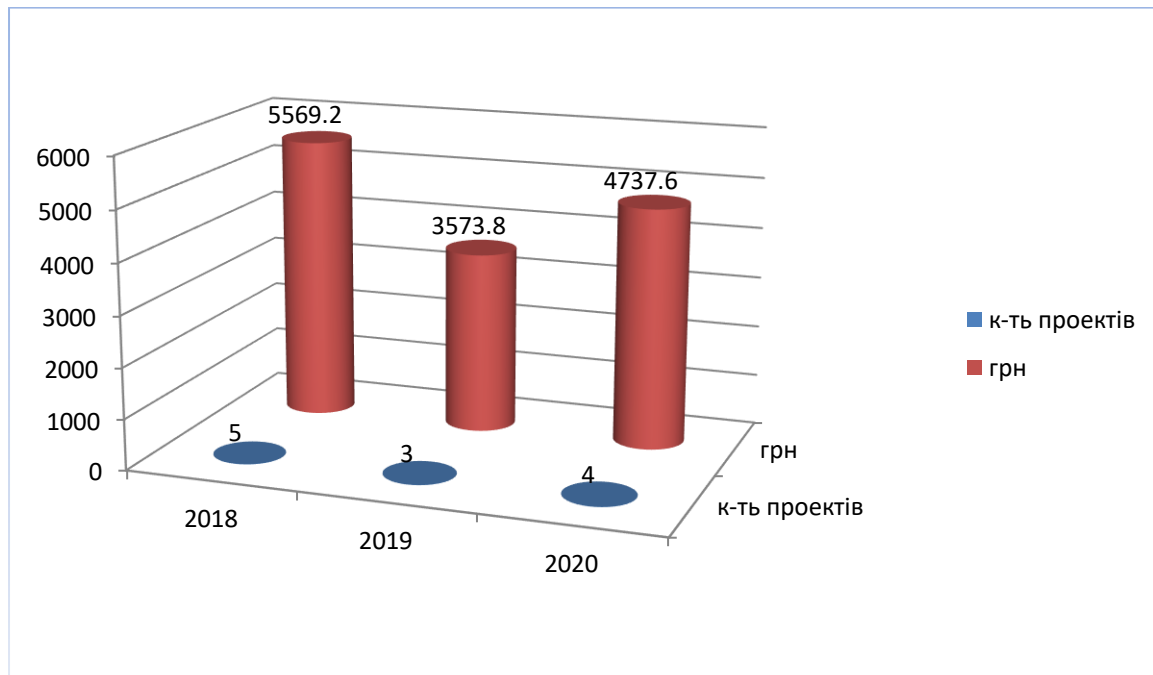

Рис. 3.1. Динаміка капітальних інвестицій ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр.

Однією з найважливіших проблем, що виникає у процесі здійснення капітального інвестування – це пошук ефективних джерел та ресурсів фінансування інвестицій, вчасне повернення інвестованого капіталу. Вагома роль у вирішенні проблеми належить аналізу динаміки, обсягу й структури капітальних інвестицій [64].

Аналіз структури капітальних інвестицій виявляє, що найбільшу питому вагу у структурі реальних інвестицій становлять витрати на придбання основних засобів й незавершені капітальні інвестиції [73].

Для об'єктивної оцінки капітальних інвестицій ТОВ «Карпати Онлайн» в умовах господарювання потрібно провести детальний аналіз структури капітальних інвестицій, що дозволяє виявити основні тенденції їх зміни.

Таблиця 3.2

Капітальні інвестиції у ТОВ «Карпати Онлайн» у розрізі проектів
за 2018–2020 рр.

Показники	Роки			Структура, %			Відхилення, +/-	
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2019/ 2018	2020/ 2019
Капітальні інвестиції, всього (тис. грн.), в т.ч.:	5569,2	3573,8	4737,6	100	100	100	—	—
– придбання основних засобів адмін. призначення	3094,7	1880,9	1950,8	55,5	52,6	41,1	1,6	0,9
– придбання основних засобів, пов'язаних із збутом	2474,5	1692,9	2786,8	44,5	47,4	58,8	1,4	0,6

Отже, після проходження практики, було встановлено що підприємство ТОВ «Карпати Онлайн», є досить молодим і свої капітальні інвестиції вкладає тільки в свою фірму. Структура використання фінансових ресурсів в підприємстві залежить від можливостей залучення інвестицій. Так, найбільш проблематичним є залучення державних коштів для фінансування інвестиційних проектів галузі.

Структура капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» за показниками фінансування за 2018–2020 роки з кожним роком зростала, та, за 2018 рік році, серед придбання основних засобів адміністративного призначення становило –55,5%, а придбання основних засобів, пов'язаних із збутом –45,5% .У 2019 році основних засобів пов'язаних із збутом зменшились і становили 52,6% , а основних засобів адміністративного призначення –47,4% – це значит ,що вони збільшувались. І нарешті у 2020 році основні засоби

пов'язаних із збутом переважили – 58,8%, а ОЗ адміністративного призначення становили – 41,1%

Наочне відображення структури капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр. наведено у вигляді рис. 3.2.

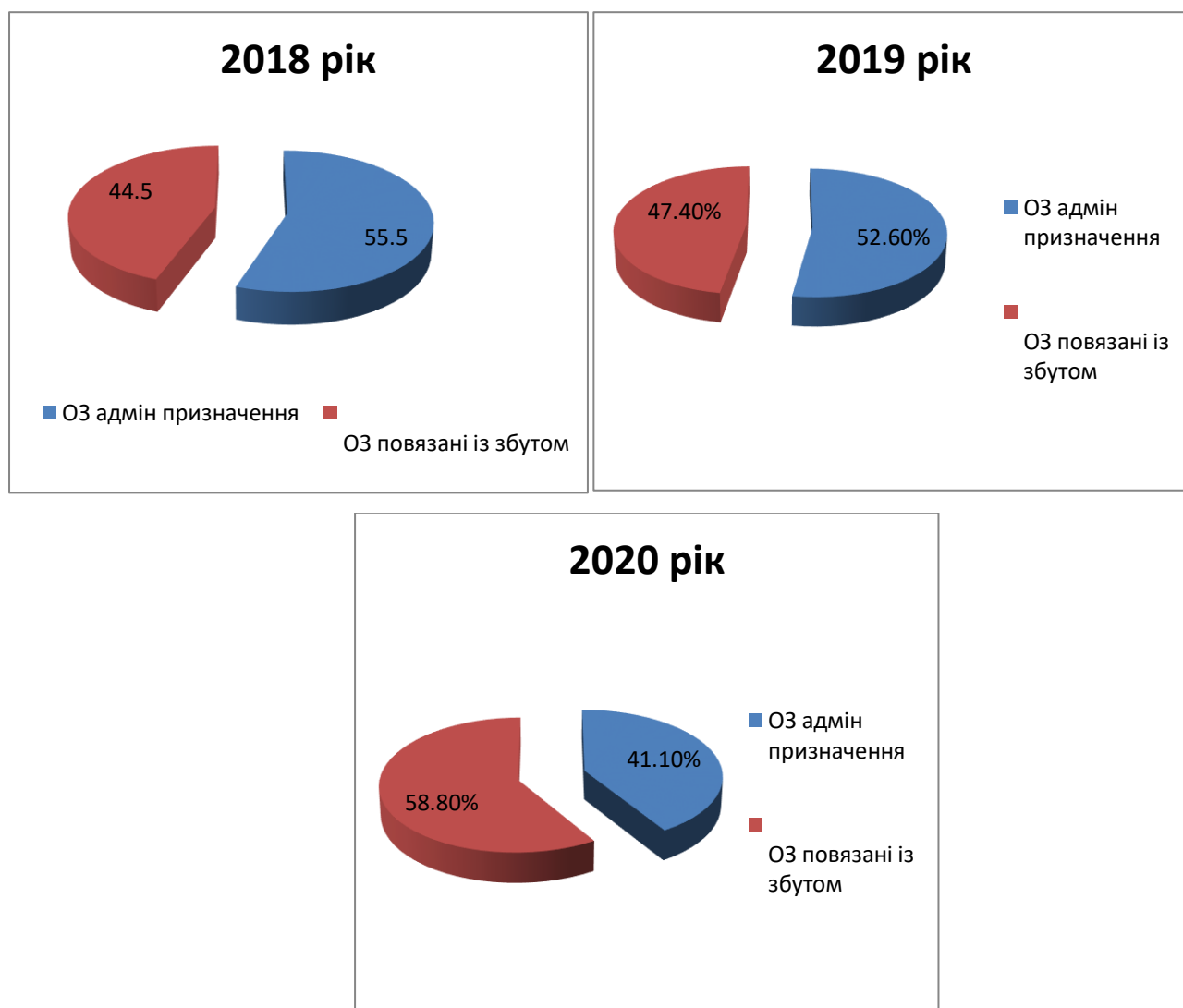

Рис. 3.2. Капітальні інвестиції у ТОВ «Карпати Онлайн» у розрізі проектів за 2018–2020 рр.

Джерелами фінансування капітальних інвестицій в основному залишалися власні кошти підприємств та бюджетні ресурси. Інвестиційні кошти були спрямовані на будівництво, рекламу, створення сайтів, модернізацію обладнання й інвентар. Збільшилось порівняно з 2018 роком фінансування коштів у транспортні засоби та нематеріальні активи основні засоби пов'язані із збутом [47].

3.2. Аналіз ефективності використання капітальних інвестицій

Інвестиції – це одна з найбільш часто використовуваних у економічній системі категорій як для макро–, так і для мікрорівнях. Проте, незважаючи на виняткову увагу вчених до цієї основної економічної категорії, наукова думка до сьогоднішнього дня ще не виробила загальне визначення інвестицій, яке б відповідало потребам та теорії, й практики, та було би рівноцінним з позицій конкретного суб'єкта їх здійснення.

Отже, прибутковість інвестицій в акції підприємства повинна 25 перевищувати без ризикову прибутковість по державних паперах (як правило, вони не підлягають оподаткуванню) як мінімум на величину податку.

Для аналізу капітальних інвестицій вираховують такі показники як:

- середньорічна вартість активів;
- середньорічна вартість необоротних активів;
- середньорічна вартість основних засобів;
- частка основних засобів в активах;
- частка основних засобів в необоротних активах;
- коефіцієнт зносу основних засобів
- коефіцієнт мобільності активів;
- коефіцієнт реальної вартості майна;
- індекс постійного активу;
- коефіцієнт придатності основних засобів [82].

В системі управління реальними інвестиціями, саме оцінка ефективності інвестиційних проектів – це один з найвідповідальніших етапів. Від того, наскільки об'єктивно й всебічно проведена ця оцінка, залежать терміни повернення вкладеного капіталу, різновиди його альтернативного використання та додатковий потік прибутку підприємства в наступному періоді. Ця об'єктивність й всебічність оцінки результативності інвестиційних проектів значною мірою характеризується використанням сучасних методів їх

проведення. В своїх працях науковці виділяють відмінні показники оцінки економічної ефективності дійсних інвестицій, поділяючи чи не поділяючи їх на групи. У табл. 3.3 упорядковані показники оцінки економічної ефективності інвестицій, які запропоновані різними вченими [42].

Таблиця 3.3

Запропоновані показники оцінки економічної ефективності інвестицій
різними вченими

Науковці	Показники
З.Задорожний [41]	Чиста теперішня вартість; внутрішня норма доходності; модифікована внутрішня норма доходності; індекс доходності; дисконтований період окупності; індекс рентабельності; коефіцієнт ефективності інвестицій.
Н.Грабова [82]	Чиста теперішня вартість; внутрішня норма доходності; індекс рентабельності; період окупності; метод визначення рентабельності на основі простого прибутку; метод визначення дисконтованих затрат; метод розрахунку коефіцієнта ефективності інвестицій.
О.Казак [53]	Чистий дисконтований дохід; внутрішня норма доходності; період окупності; фінансова реалізуємість проекту і ефективність акціонерного капіталу.
В.Лень [45]	Чистий приведений дохід; внутрішня норма доходності; індекс рентабельності.
К.Капітал [52]	Чистий приведений дохід; внутрішня норма доходності; відношення вигод та затрат; період окупності.
В.Нашкерська [84]	Чистий дисконтований дохід; внутрішня норма доходності; індекс рентабельності; період окупності.
О.Петрик [40]	Дисконтні: чистий приведений дохід; внутрішня норма доходності; дисконтований термін окупності; індекс доходності. Бухгалтерські: термін окупності; віддача капітальних вкладень; питомі капітальні витрати

Дисконтування – це основна процедура фінансових операцій, стоїть в основі доходності фінансових ринків. Воно, а саме дисконтування є єдиною методикою, що порівнює вартість різних об'єктів в часі. Дисконтування підводить теперішню вартість до майбутньої та навпаки. Дисконтування може проводитися різними методами [70].

При використанні методів дисконтування найчастіше розраховуються:

- чиста поточна вартість проекту;
- індекс рентабельності інвестицій;
- внутрішня норма прибутковості;
- модифікована внутрішня норма прибутковості;
- дисконтований строк окупності інвестицій.

Індекс рентабельності інвестицій – це показник, який дозволяє визначити, якою мірою росте цінність фірми в розрахунку на одну грошову одиницю інвестованого капіталу. Згідно з алгоритмом розрахунку індекс рентабельності є класичним показником, бо обчислюється як відношення результату до витрат [68].

Можна зобразити формулою індекс рентабельності інвестицій

$$\text{Рентабельність капітальних інвестицій} = \text{прибуток} / \text{суму капітальних інвестицій} * 100$$

Майновий стан – це одна із характеристик фінансового стану підприємства, в наслідок якої оцінюється склад, розміщення, структура і динаміка активів (майна) та пасивів (власного капіталу та зобов’язань) [84].

Голосним джерелом даних для аналізу фінансового стану є бухгалтерський баланс підприємства. У балансі відображаються ресурси та вимоги на ці ресурси чи частки участі в них, це – індикатор фінансового стану підприємства. Належним чином загальноприйнятих стандартів обліку він відкриває зміст понять активу та пасиву [30].

До аналізу капітальних інвестицій вираховують такі показники: середньорічна вартість активів; середньорічна вартість необоротних активів, середньорічна вартість основних засобів; частка основних засобів в активах; частка основних засобів в необоротних активах; коефіцієнт зносу основних засобів; коефіцієнт мобільності активів; коефіцієнт реальної вартості майна; індекс постійного активу; коефіцієнт придатності основних засобів [71].

Підприємства, які ведуть інноваційну діяльність, повинні працювати у рамках інноваційних програм, що розуміється певний комплекс взаємозв'язаних інноваційних проектів та заходів підтримки інноваційної діяльності, виконавцям й термінам їх здійснення. Новітні програми можуть розроблятися та проводитися у життя як державою, так й великими корпораціями чи інвестиційними фондами [34].

Умовою успішної реалізації інновацій – це є забезпечення їх вигідними джерелами фінансування, в тому числі й бюджетними. В нормальній економіці підприємства, суб'єкти вільного ринку не зобов'язані фінансуватися із державного бюджету. Завдання забезпечення підприємства капіталом можливо ефективно вирішена керівниками підприємств самостійно. Держава займає роль, яка повинна зводитися до податкового стимулювання й також забезпеченню гарантій інвесторам.

У особливо пріоритетних напрямках й високій потребі держави у необхідних послугах доцільне та пряме фінансування інноваційних проектів із бюджету. Держава як інституціональний інвестор розцінює інвестиційну привабливість проектів з такою метою – забезпечити найбільш раціональне та ефективне використання бюджетних коштів без розпилу коштів по проектах й враховуючі як комерційну ефективність проекту, так й бюджетну ефективність [55].

Таблиця 3.4

Оцінка ефективності здійснення капітальних інвестицій
у ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр.

№	Показники	Роки			Відхилення, +/–	
		2018	2019	2020	2019/ 2018	2020/ 2019
1	Прибуток, тис. грн.	911,8	1199,6	1251,4	0,7	0,9
2	Сума капітальних інвестицій, тис. грн.	5569,2	3573,8	4737,6	1,5	0,7
3	Рентабельність капітальних інвестицій, %	16,3	33,5	26,4	0,48	1,2

Спостерігають дані таблиці 3.4. оцінка ефективності, можна зробити висновок що з кожним роком збільшувався прибуток даного підприємства. У 2018 році, сума капітальних інвестицій становила –5569,2 тис. грн.; прибуток був тоді 911,8 тис. грн., а рентабельність була –16,3%. Вже у 2019 році прибуток підприємства складав 1199,6 тис. грн.; сума капітальних інвестицій становила –3573,8 тис. грн.; а рентабельність була – 33,5%.

Зробивши аналіз між двома роком ми бачимо різницю у два рази, щодо рентабельності. А у 2020 році, сума капітальних інвестицій становила –4737,6 тис. грн.; прибуток був тоді 1251,4 тис. грн., а рентабельність була –26,4%.

Можемо сказати, що у порівнянні з попереднім роком рентабельність зменшилась на 7 %, проте у порівнянні з 2018 році то відбулось зростання.

Можна побачити, що відхилення 2019/2018 рр. склало 0,7 тис. грн, щодо прибутку; сума капітальних інвестицій становила – 1,5 тис. грн.;т а рентабельність була – 0,48%. Тоді як відхилення 2020/2019 рр. прибуток підприємства складав 0,9 тис. грн.; сума капітальних інвестицій становила –0,7 тис. грн.; а рентабельність була – 1,2%.

Наочне відображення оцінки ефективності здійснення капітальних інвестицій у ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр. наведено

у вигляді рис. 3.3.

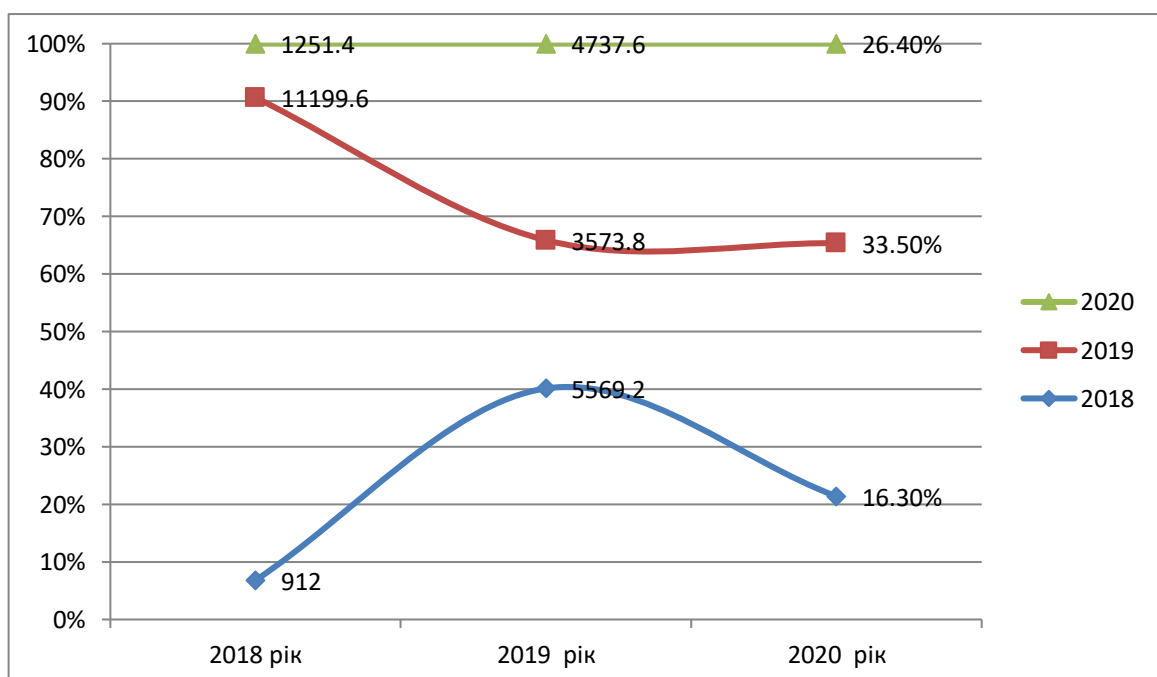

Рис. 3.3. Оцінка рентабельності капітальних інвестицій

у ТОВ «Карпати Онлайн» за 2018–2020 рр.

До організації ефективного обліку інвестицій серйозне значення має класифікація інвестицій, яку потрібно здійснювати, виходячи із різних критеріїв – об'єкту інвестиції, суб'єкту вкладення, характеру участі у інвестуванні та форми власності інвестицій, терміну інвестування, та ступеня ризику, регіональної ознаки і т.д. Фінансування капітальних вкладень реалізується за рахунок трьох основних груп коштів: власних, позикових та залучених (рис. 3.4.).

Структура джерел фінансування капітальних внесень підприємства доходів підприємства; а також темпів зростання реалізації товарної продукції і їхньої стабільності; структури активів підприємства; та стану ринку капіталу; відсоткової політики комерційних банків; суті стратегічних цільових фінансових рішень підприємства тощо [4170].

Найсприятливіший для підприємства – це комплексний підхід до вибору витоків фінансування капітальних вкладень. Тож головною передумовою визначення найкращої структури таких витоків може бути детальний аналіз: по–перше, ймовірного обсягу внутрішніх джерел фінансування капітальних інвестицій; по–друге, ймовірного обсягу залучення додаткових коштів, зв'язаного з подорожчанням капітальних витрат [54].

Не потрібно забувати, що порушення найкращого співвідношення між власними та залученими джерелами фінансування капітальних вкладень може призвести до погіршення фінансового стану підприємства.

Розглянемо їх детальніше.

1. До складу власних джерел належать :

1) частина чистого прибутку, яка спрямовується на виробничий розвиток;

2) амортизаційні відрахування. Поряд із прибутком важливим джерелом фінансування інвестицій – це амортизаційні відрахування, які належать до витрат виробництва й обігу та з яких формується амортизаційний фонд – складова фонду відшкодування. Шанси сформованого амортизаційного фонду

як ключі реальних інвестицій на підприємстві залежать насамперед від стабільності рівня цін.

Джерела формування інвестиційних ресурсів підприємств	Власні	1. Частина чистого прибутку, що спрямовується на виробничий розвиток
		2. Амортизаційні відрахування
		3. Страхова сума відшкодування збитків, спричинених втратою майна
		4. Раніше здійснені довготермінові фінансові вкладення, термін яких минає в поточному періоді
		5. Реінвестовані шляхом продажу частина основних засобів
		6. Імобілізована в інвестиції частина надлишкових оборотних активів
	Позикові	1. Довготермінові кредити банків та інших кредитних інститутів (включно з фортфейтингом та іноземними кредитами)
		2. Емісія облігацій підприємств
		3. Цільовий державний кредит, спрямований на конкретний вид інвестування
		4. Податковий інвестиційний кредит
		5. Інвестиційний лізинг
		6. Інвестиційний селенг
		7. Кошти фізичних осіб
	Залучені	1. Емісія привілейованих та простих акцій підприємств
		2. Емісія інвестиційних сертифікатів інвестиційних фондів і компаній
		3. Безоплатно надані державними органами та комерційними структурами кошти на цільове інвестування
		4. Внески сторонніх вітчизняних та зарубіжних інвесторів до статутного фонду підприємств неакціонерної організаційно-правової форми

Рис. 3.4. Джерела формування інвестиційних ресурсів

Пришвидшена амортизація як економічний стимул вкладення може здійснюватися такими способами: а) штучно зменшуються нормативні терміни експлуатації техніки й устаткування та відповідно збільшуються норми амортизації; б) без скорочення установлених державою нормативних термінів застосування основного капіталу окремим підприємствам дає згоду протягом кількох років застосовувати амортизаційні відрахування в підвищених обсягах, чи зі зниженням їх в наступні роки. Суттєве значення для формування приватних інвестиційних ресурсів мають й інші витoki коштів підприємства. Зокрема, до них належать такі: 1) Страхова сума компенсації збитків, викликаних втратою майна. 2) термінові фінансові вкладення, строк погашення

яких закінчується у поточному періоді. 3) Реінвестована через продажу частина основних засобів.

2. Друга група імовірних інвестиційних ресурсів підприємства – позикові джерела, що у сучасній світовій практиці застосовують для фінансування інвестиційних проектів із нечисленним ступенем ризику й чітко визначеними напрямками успішної реалізації проекту [61].

До складу позикових джерел входять, такі як:

1) Довготермінові кредити банків й інших кредитних інститутів. Довготермінові кредити у основні засоби підприємств звичайно називають інвестиційними. Трансформації довготермінових кредитів банків на конкретне джерело інвестиційних ресурсів підприємства ймовірне лише за невисокої реальної відсоткової ставки за ними, при відстроченні виплат до закінчення освоєння виробничих потужностей [60].

Нещодавно поряд із традиційними банківськими технологіями – кредитами – з'явилася сучасна форма – форфейтинг, що застосовують для фінансування в першу чергу спільних інвестиційних проектів, й фактично вона трансформує торговельний кредит. Покупець (інвестор), що не має на момент складання контракту потрібної суми фінансових засобів для того, щоб оплатити угоди із придбання певного об'єкта, і виписує продавцю комплект векселів, загальна вартість яких дорівнює вартості об'єкта, які реалізується, із урахуванням відсотків за відстрочення плати, тобто за наданий торговельний кредит. Рівномірно розподілені терміни платежів за векселями, в основному кожний вексель виписують на півроку. Покупець отриманий комплект векселів враховує в банку без права повернення на себе та одразу отримує гроші за проданий товар. Отож, комерційний кредит надає не сам продавець, а банк, що погодився врахувати комплект векселів та тим самим узяти увесь ризик на себе. Як правило купівля оборотного зобов'язання відбувається із знижкою [65].

Використання форфейтингу вигідне і доцільне, коли підприємству потрібна одноразово велика сума для здійснення інвестицій в придбання нового обладнання тощо із відстроченням платежу на строк від шести місяців до семи

років. Крім того така операція вигідна експортерів, тому що форфейтер купує боргові зобов'язання з урахуванням відсотків на весь термін. А також фінансування інвестицій підприємства могло б здійснюватися шляхом отримання іноземних кредитів. Зазвичай, такі кредити надають фонди допомоги, так звані – інвестиційні інститути, що підтримуються іноземними урядами. Дані фонди надають кредити здебільшого підприємствам, що виготовляють продукцію на експорт чи можуть запропонувати ліквідні активи під заставу [62].

2) Емісія облігацій підприємства. Облігація – це цінний папір, який засвідчує внесення його власником певної суми грошових коштів та підтверджує зобов'язання емітента компенсувати номінальну вартість в зазначений у цінному папері термін із виплатою фіксованих відсотків.

3) Цільовий державний кредит, цілеспрямований на конкретний вид інвестування.

4) Податковий інвестиційний кредит – це перенесення сплати податку на прибуток, який надається суб'єкту підприємницької діяльності на деякий термін з метою зростання його фінансових ресурсів для реалізації інноваційно–інвестиційних програм, із наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку через загальне зростання прибутку, яке буде отриманий внаслідок реалізації таких програм.

5) Інвестиційний лізинг – це довготермінова передача на платній базі майна підприємства, машин і обладнання – це є однією із перспективних форм залучення позикових ресурсів. Можна вважати його різновидом довготермінового кредиту, який надається у натуральній формі, а саме як довготермінова оренда різного устаткування та транспортних засобів.

6) Інвестиційний селенг – це є порівняно нова форма залучення інвестиційних ресурсів, що полягає в передачі власником права користування та розпорядження власним майном за певну плату. До нього можуть входити:

будівлі, споруди, сировина та матеріали, цінні папери, продукти інтелектуальної праці та кошти фізичних осіб.

Крім вище згаданих позикових джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства можна виділити такі короткотермінові позикові джерела, як: короткострокові кредити й позики банків та небанківських фінансових інститутів; товарні (комерційні) кредити, які надаються постачальниками сировини і матеріалів [72].

3. До складу залучених джерел належать:

1) Емісія акцій підприємства. Акція – це цінний папір без визначеного терміну обігу, що засвідчує пайову участь в статутному фонді акціонерного товариства, також підтверджує членство у ньому та право на участь в управлінні акціонерним товариством й одержання частини прибутку у вигляді дивідендів, до того ж у розподілі майна у разі ліквідації акціонерного товариства.

2) Емісія інвестиційних сертифікатів аналізується як джерело інвестиційних ресурсів для інвестиційних фондів та компаній. Інвестиційний сертифікат – це цінний папір, що випускається виключно інвестиційним фондом чи інвестиційною компанією та дає його власникові право на одержання доходу у виді дивідендів. Перевагою розміщення коштів в інвестиційному фонді це те, що всі його спів партнери отримують однакові дивіденди, неважливо, у які підприємства вкладені їхні кошти також те, що у інвестиційному фонді стає мінімальний ризик втрати майна і доходів навіть у випадку банкрутства одного чи кількох підприємств, акціями яких володіє фонд.

3) Безплатно надані державними органами й комерційними структурами кошти на цільове інвестування (спонсорські кошти). Таке джерело фінансування інвестицій широко застосовується на Заході, проте у нашій країні через брак бюджетних коштів вітчизняним підприємцям інвестування розраховувати майже не ведеться.

4) Внески сторонніх вітчизняних та зарубіжних інвесторів до статутного фонду – це має помітний потенціал в Україні. Проте, недоліком цього джерела потрібно зазначити, що у разі вступу до товариства нового учасника, воно

підлягає перереєстрації, а це досить трудомісткий процес. Великий рівень ефективності виробничих інвестицій здебільшого пояснюється прогресивністю елементно–технологічної й відтворювальної їхньої структури. Чим більша за величиною частка витрат на створення, або оновлення активної частини основних фондів підприємств, тим більшою є віддача капітальних вкладень. Це зумовлює необхідність ретельного економічного обґрунтування частки капітальних витрат на придбання виробничо–технологічного устаткування для кожного проекту [41].

Особливо активними й цілеспрямованими мають бути події для оптимізації відтворюваної структури капітальних вкладень. Практичне здійснення таких дій зв'язане з вирішенням двох головних завдань:

- 1) збільшення відносного обсягу інвестицій на відшкодування вартості машин й устаткування від усієї суми накопиченого амортизаційного фонду;
- 2) установлення раціональних пропорцій чистих капітальних вкладень в різні форми розширеного відтворення основних фондів й формування необхідних виробничих потужностей підприємств.

На теперішній час існує досить широкий вибір допустимих джерел фінансування інвестиційних ресурсів підприємства. Проте деякі із них мають багато вад. Підприємство має обирати шляхи залучення додаткових інвестицій це є найоптимальніші, причому не лише ті, які мають більше переваг у порівнянні із іншими джерелами, а ті що є найдоцільнішими саме для конкретного підприємства, із урахуванням його фінансового стану на сьогоднішній день та прогнозований рівень розвитку на майбутнє [45].

ВИСНОВОК

Капітальні інвестиції характеризуються галузевою і технологічною структурами, пропорції яких в основному визначають ефективність нагромадження. Зрушення в галузевій структурі економічно розвинених країн проявилися у випереджальному рості інвестицій нематеріальних елементів у порівнянні з речовинними засобами в обробній промисловості, машинобудуванні, будівництві, транспорті і зв'язку.

Інвестиції (капітальні вкладення) – це довгострокові вкладення засобів в активи підприємства. Вони відрізняються від поточних витрат тривалістю часу, протягом якого підприємство одержує економічний ефект (збільшення випуску продукції, продуктивності праці, прибутку і т.д.). Це платіж за великий капітальний елемент, після чого його неможливо швидко перепродати з прибутком, капітал заморожується на кілька років, дане капітальне вкладення буде приносити прибуток протягом декількох років, наприкінці періоду капітальний об'єкт буде мати деяку ліквідну вартість або не буде мати її зовсім.

Функціонування будь-якого господарюючого суб'єкту значно залежить від нормативної бази, що регулює правові та економічні відносини підприємства з державою, з іншими підприємствами та організаціями, з трудовим колективом. Тому одним із важливих питань є огляд нормативно-правової бази з обліку і аудиту капітальних інвестицій підприємства.

На організацію обліку капітальних інвестицій впливає спосіб виконання робіт: підрядним способом (тобто спеціалізованими організаціями на договірних засадах) чи господарським способом (тобто силами і засобами самого підприємства).

Регулювання умов інвестиційної діяльності здійснюється:

- системою податків з диференціацією суб'єктів і об'єктів оподатковування, податкових ставок і пільг;
- проведенням кредитної й амортизаційної політики, у тому числі прискореної амортизації основних фондів;

- наданням фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, бюджетних позик на розвиток окремих регіонів, галузей виробництва;
- державними нормами і стандартами;
- антимонопольними мірами, роздержавленням і приватизацією власності;
- визначенням умов користування землею, водою й іншими природними ресурсами;
- політикою ціноутворення, проведенням експертизи інвестиційних проектів і інших заходів.

Завдання аудиту полягає в перевірці виконання плану створення і впровадження нової техніки, фінансування його заходів і преміювання працівників підприємства відповідно до діючого нормативно–правовими актами. Джерелами інформації аудита є дані аналітичного обліку по рахунках 15 «Капітальні інвестиції», 48 «Цільове фінансування і цільові надходження», облікові регістри і первинні документи, а також нормативна документація, якою регулюються операції, зв'язані зі створенням і впровадженням нової техніки. У процесі аудита перевіряється наявність плану створення і впровадження нової техніки, його обґрунтованість техніко–економічними розрахунками.

Завершується аудит операцій, зв'язаних зі створенням і впровадженням нової техніки, контролем кошторису по затвердженій номенклатурі витрат, відображенням їх на рахунках бухгалтерського обліку і звітності.

Капітальні інвестиції, які відіграють ключову роль в справі відновлення і збільшення виробничих ресурсів, а відповідно і в забезпеченні певних темпів економічного зростання, складають матеріальну основу розвитку виробництва, і важливі як для підприємства, яке їх здійснює, так і для економіки країни в цілому .

На підприємствах часто первинний і аналітичний облік в повному обсязі пристосовані для обліку витрат і джерел фінансування по всіх стадіях здійснення капітальних вкладень. З даних бухгалтерського обліку не завжди

можна отримати повну інформацію про конкретне джерело фінансування капітальних вкладень. Чи не на належному рівні знаходяться узагальнюючий облік і звітність про фактичні витрати та джерела фінансування капітальних вкладень по кожному напрямку.

Основними проблемами в обліку капітальних інвестицій є: недосконалість їх визначення, неврегульованість критеріїв визнання і порядку оцінки, недосконалість методики синтетичного і аналітичного обліку, не обґрунтованість методичних підходів до обліку капітальних інвестицій в поліпшенні необоротних активів.

Проведене дослідження доводить, що з розвитком теорії капітальних інвестицій в нормативних документах, навчальній та науковій літературі сформувалося три напрями визначення їх сутності, в кожному із яких підкреслюються різні сторони економічної природи капітальних інвестицій. При цьому більшістю нормативних актів та вітчизняних вчених капітальні інвестиції характеризуються або як витрати, або як вкладення, або як інвестиції.

Відсутність системної класифікації капітальних інвестицій. Так, у чинних нормативних документах, навчальній і науковій літературі складно знайти єдину системну класифікацію капітальних інвестицій. На жаль, ні П(С)БО 7 «Основні засоби», ні Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, ні Інструкція про застосування Плану рахунків не містять жодного конкретного групування капітальних інвестицій. І лише зі змісту наведених офіційних визначень та у контексті характеристики рахунку 15 «Капітальні інвестиції» можна виокремити об'єкти, у які можуть здійснюватися капітальні інвестиції, та узагальнити основні форми їх відтворення.

Відсутність чітких критеріїв визнання капітальних інвестицій. Наявна плутанина у визначенні сутності капітальних інвестицій унеможливорює встановлення чітких критеріїв їх визнання. Адже характеризуючи капітальні інвестиції як інвестиції (або вкладення), до них слід застосовувати загальні критерії визнання активів. Натомість, визнаючи їх витратами, маємо

констатувати, що це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками). Проте у такій інтерпретації капітальні інвестиції суперечать своїй природі, оскільки їх здійснення на відміну від витрат не призводить до зменшення економічних вигод та власного капіталу.

Недостатня розробленість методів оцінки капітальних інвестицій. На сьогодні законодавчо не врегульованим залишається порядок оцінки капітальних інвестицій, який залежно від їх видів може бути різним. При цьому первісна вартість різних за формами відтворення капітальних інвестицій може формуватися по-різному і характеризуватися різним складом витрат. До того ж не вирішеним залишається питання щодо можливості застосування справедливої вартості до оцінки різних об'єктів капітальних інвестицій.

Необхідність підвищення інформативності первинних документів та реєстрів з обліку капітальних інвестицій. Адже існуючі типові форми первинних документів та реєстрів з обліку капітальних інвестицій є морально застарілими як щодо структури, так і щодо змісту показників. У теперішньому стані вони не дають можливості представити повну характеристику капітальних інвестицій, адекватно оцінити їх первинну вартість, розкрити її склад, накопичити узагальнюючу інформацію наростаючим підсумком, у тому числі у розрізі окремих об'єктів капітальних інвестицій.

Невідповідність методики синтетичного й аналітичного обліку капітальних інвестицій інформаційним потребам управління. Адже згідно з чинним Планом рахунків синтетичному обліку капітальних інвестицій не вистачає системності та прозорості. Ним передбачене змішане відображення витрат у розрізі об'єктів необоротних активів і частково форм їх відтворення. З огляду на це удосконалення потребує сама структура рахунку 15 „Капітальні інвестиції» та типова кореспонденція з обліку капітальних інвестицій у придбання, будівництво, виготовлення (створення, вирощування) та поліпшення різних об'єктів капітальних інвестицій. Організація ж аналітичного

обліку капітальних інвестицій має здійснюватися з урахуванням особливостей діяльності кожного конкретного підприємства.

Недостатня обґрунтованість методичних підходів щодо обліку капітальних інвестицій у поліпшення необоротних активів. Так, довільне трактування поняття „поліпшення» за відсутності чіткого розкриття його змісту у нормативно правових актах, неузгоджена класифікація видів поліпшення за національними стандартами та податковим законодавством, відсутність спеціально призначених рахунків для обліку витрат на поліпшення необоротних активів призводять до застосування бухгалтером професійного судження і посилюють суб'єктивізм при відображенні витрат у складі капітальних інвестицій.

Неузгодженість вимог фінансового і податкового обліку капітальних інвестицій. Останнім часом поступового вирішення набувають питання взаємо узгодженості вимог національних стандартів бухгалтерського обліку і Податкового кодексу України, в тому числі і стосовно обліку капітальних інвестицій. Проте окремі протиріччя все ж таки залишаються не вирішеними. Це стосується різних підходів до визначення понять «основні засоби» та «капітальні інвестиції», встановлення вартісної ознаки для основних засобів, класифікації основних засобів, термінів їх використання та способів поліпшення.

Неузгодженість фінансової та статистичної звітності щодо розкриття інформації про капітальні інвестиції. Так, відсутність єдиного підходу до групування капітальних інвестицій зумовлює неузгодженість вимог щодо представлення їх у фінансовій і статичній звітності. При цьому різні вимоги до розкриття інформації про капітальні інвестиції у фінансовій та статистичній звітності призводять до розбігу показників і не дають можливості реально оцінити стан, динаміку та ефективність використання капітальних інвестицій підприємства.

Поверхневість дослідження впливу галузевих особливостей на організацію обліку капітальних інвестицій. Наявність специфічних

організаційно–технологічних особливостей у діяльності різних підприємств потребує їх детального вивчення і врахування при побудові обліку капітальних інвестицій. На сьогодні досить широко розглядаються особливості тих чи інших галузей, але всі вони носять в основному загальний характер, без відокремлення тих, які мають безпосередній вплив на побудову обліку конкретного об'єкта.

На мою думку, більшість окреслених проблем в обліку капітальних інвестицій лежить у площині недосконалості його нормативно–правового забезпечення. Це зумовлено стислістю змісту національних стандартів, відсутністю чітких рекомендацій щодо відображення в обліку і звітності вичерпної інформації про капітальні інвестиції та неузгодженістю вимог різних нормативно–правових актів між собою. Вище наведене обумовлює необхідність визнання капітальних інвестицій окремим повноцінним об'єктом бухгалтерського обліку і вимагає розробки методичних рекомендацій їх обліку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адирова Т.І. Проблеми управління витратами на матеріальне забезпечення та шляхи їх подолання на виробничому підприємстві / Т.І. Адирова // Економіка та держава. – 2012. – №12. – С. 71–73.
2. Аудит і аудиторська діяльність. Навч. посібник. – К.: Урожай, 1996. – 217 с.
3. Аудит. Практ. пособие / Под ред. А.П. Кузминского. – К.: Учетинформ. – 1996. – 358 с.
4. Белуха Н.Т. Аудит: Учебник. – К.: «Знання», КОО, 2000 – 769 с.
5. Берсуцкий Я.Г., Дугинская И.А., Дугинский Б.Л. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учеб. пособ. – Донецк: ДИЭХП, 2000. – 180 с.
6. Білик М.Д., Полятикіна Л.І. Основи аудиту. – Суми: Слобожанщина, 1999. – 295 с.
7. Білик Т.О. Теоретичні аспекти прибутку / Т.О. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 8. – С. 8–13.
8. Білуха М. Т. Курс аудиту: Підруч. – К.: Вища школа, 1999. – 574 с.
9. Білуха М.Т. Аудит у бізнесі. (Посібник для бізнесменів). – Дніпропетровськ: Преском, 1994. – 394 с.
10. Бланк И.А. Финансовый менеджмент. К.: Ника–Центр Эльга, 2001. – 528 с.
11. Бухгалтерський облік за національними стандартами. – Т.: Економічна думка, 2000. – 236 с.
12. Васильєва Т.А. Трансакційні витрати як фактор формування ринкової інфраструктури / Т.А. Васильєва, І.М. Боярко // Вісник СумДУ. – № 4. – 2012. – С. 125–129.
13. Введення в проектний аналіз: Практикум / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича / С.В. Ксьондз. – Чернівці: Рута, 2001. – 100 с.

14. Величко О.Г., Голов С. Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні. – Д.: ТОВ «Баланс-Клуб», 2000. – 768 с.
15. Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.О. Вороніна – Харків, 2009. – 23 с.
16. Голов С., Пархоменко В. Новий План рахунків: побудова і застосування // Бухоблік і аудит. – №1. – 2000. – С. 21–22.
17. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: 2001 : Навч. посіб. / М.В. Кужельний (ред.). – 6.вид. – К. : А.С.К., 2001. – 266 с.
18. Грабова Н.М., Кривоносов Ю. Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. – К. : А.С.К., 2001. – 416 с.
19. Грачова. Р. «Інвестиції та капітал». Нова бухгалтерія. Бібліотека «Дебету–Кредиту», 2001. – 130с.
20. Дерій В.А. Контроль і ревізія: Курс лекцій. – Бучач: МІФ, 2000. – 54 с.
21. Дерій В.А., Кізима А.Я. Аудит: Курс лекцій / Тернопільська академія народного господарства. – Т.: ТАНГ, 2001. – 76 с.
22. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. – К.: Товариство «Знання» КОО, 2001. – 402 с.
23. Жук В. М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки [монографія] / В. М. Жук. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2009. – 648 с.
24. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», затверджений Верховною Радою України від 16.07.1999р. №996–XIV [За редакцією 15.10.2014] / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

25. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Постанова ВРУ №996–XIV від 16.07.99 р.

26. Закон України «Про власність», затверджений Постановою ВРУ №885–12 від 26.03.91 р. (із змінами №75/95–ВР від 28.02.95 р.) // ВВР. – 1995. – №13. – Ст. 85.

27. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», затверджений Постановою ВРУ №283/97 від 22.05.97 р. (із змінами).

28. Закон України «Про підприємства в Україні», затверджений Постановою ВРУ №888–12 від 27.03.91 р. (із змінами №2470–III від 29.05.2001 р.) // ВВР. – 2001. – №32. – Ст. 172.

29. Закон України Про аудиторську діяльність:, прийнятий Верховною Радою України 22 квітня 1993р. №23//Відомості Верховної Ради України. – 1993, №23.–С.12–15.

30. Закон України Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень) від 05.10.2017 р. №2164–VIII // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

31. Закон України Про інформацію від 02.10.1992 №2657–XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657–12>.

32. Закон України Про оподаткування прибутку підприємств про внесення змін до Закону України, затверджений постановою Верховної Ради України від 22.05.97р. №283/97–ВР//Бухгалтерський облік і аудит – 1997. – №6. – С.16.

33. Закон України Про оподаткування прибутку підприємств про внесення змін до Закону України, затверджений постановою Верховної Ради України від 22.05.97р. №283/97–ВР//Бухгалтерський облік і аудит – 1997. – №6. – С.16.

34. Закон України Про підприємництво, затверджений постановою Верховної Ради України» №698–12 від 7.02.91р. // Галицькі контракти – 1996. – №42. – С.28–32.

35. Закон України Про підприємництво, затверджений постановою Верховної Ради України» №698–12 від 7.02.91р. // Галицькі контракти – 1996. – №42. – С.28–32.

36. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене Наказом МФУ №291 від 30.11.99 р.

37. Інструкція щодо складання форм державних статистичних спостережень № 2–інвестиції «Звіт про капітальні інвестиції» та № 1 «Звіт

38. Канцедал Н.А. Документування в системі бухгалтерського обліку: юридичний аспект / Н.А. Канцедал // Економічні науки. «Облік і фінанси». – 2012.– Вип. 9(33). – Ч. 2.

39. Концептуальна основа подання фінансової звітності (2010) затверджена Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.09.2010 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009

40. Крупка Я. Д., Фінансовий облік [Текст]: підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. Я. Микитюк [та ін.] – 2–ге вид., доп. і перероб. – К.: Кондор–Видавництво, 2013. – 551 с. Ловінська Л.Г. Бухгалтерський облік : навч.–метод. посібник / Л.Г. Ловінська, Л.В. Жилкіна, О.М. Голенко та ін. – К. : КНЕУ, 2012. – 370 с.

41. Мазур В.П. Методичні аспекти аудиту фінансових результатів діяльності аграрних підприємств / В. П. Мазур // Облік та фінанси АПК. – 2010. – № 3. – С.110–113. Рецензент – д.е.н., професор Плаксієнко В.Я.

42. Максименко Н. Г. Проблеми розвитку аудиторської діяльності в Україні / Н. Г. Максименко // Аграрний вісник Причорномор'я, Економічні науки, випуск. – 2009. – № 49. – С. 112–116.

43. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Міністерством фінансів України від 28.03.2013р. №433 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536

44. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 № 1315 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

45. Наказ державного комітету статистики України «Про затвердження Методики розрахунку індексу капітальних інвестицій» 25.12.2009 № 494 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

46. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом МФУ України від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

47. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Міністерством фінансів України від 07.02.2013 №73 [За редакцією 18.03.2014] / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

48. НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

49. Одинцова Т.М. CVP-аналіз як інструмент управління фінансовими результатами підприємства / Т.М. Одинцова, О.В. Невмержицька, І.В. Чаус // Фінансовий простір. – 2013. – № 1(9). – С. 90–95.
50. Озеран А.В. Теорія та методологія формування фінансової звітності підприємств : монографія / А.В. Озеран. – К.: КНЕУ, 2015. – 471 с.
51. Павелко О.В. Методика проведення внутрішньогосподарського контролю доходів та фінансових результатів / О.В. Павелко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 3. – С. 52–60.
52. Пархоменко В. М. Бухгалтерський облік в Україні: Нормативи. Коментарі. – Луганськ: «Футура» ДСД «Лугань», 2001. – 368 с.
53. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2010. – № 28. – С. 125–132.
54. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755–VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
55. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755–VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
56. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене Міністерством фінансів України від 29 .11 1999 р. № 290 [За редакцією 09.08.2013/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
57. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 29.11.99р.// Бухгалтерський облік і аудит – 1999. – №12. – С.30–35.
58. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене Міністерством фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 [За редакцією 09.08.2013/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

59. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 29.11.99р.// Бухгалтерський облік і аудит – 1999. – №12. – С.35–36.

60. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджений наказом Міністерства фінансів України №353 від 28.12.2000р.// Бухгалтерський облік і аудит – 2001. – №2. –С.7–12.

61. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. №87// Бухгалтерський облік і аудит – 1999. – №6.– С.17–20.

62. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99р.// Бухгалтерський облік і аудит – 1999. – №6. – С.21–26.

63. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

64. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

65. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджений наказом Міністерства фінансів України №353 від 28.12.2000р.// Бухгалтерський облік і аудит – 2001. – №2. –С.29–30.

66. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджений наказом Міністерства фінансів України №353 від 28.12.2000р.// Бухгалтерський облік і аудит – 2001. – №2. –С.31–33.

67. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

68. Порядок подання фінансової звітності № 419 (із змінами від 16.01.2013) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>.

69. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного стандарту № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» від 29 листопада 2006 р. № 1655 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

70. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996–XIV [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=966-14>.

71. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України, затверджений Постановою Верховної Ради України від 16.07.99р. №996–XIV //Бухгалтерський облік і аудит. – 1999, №6. – С.9–14.

72. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджене Наказом МФУ №291 від 30.11.99 р.

про інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення)» № 476 від 9жовтня 2006 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

73. Садовська І.Б. Документування як основна складова інформаційних ресурсів в управлінському обліку / І.Б. Садовська. – 2011. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/ekfor/2011_2/68.pdf.

74. Суйц В.П. Аудит / Практическое пособие для аудиторов – М.: АНКИЛ, 1994. – 149 с.

75. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник. – К.: А.С.К., 2000. – 784 с.

76. Усач Б.Ф. Проблеми розвитку аудиту в Україні / Б.Ф. Усач // Регіональна економіка. – 2007. – № 4. – С. 217–222.

77. Фадєєва І.Г. Аналіз взаємозв'язків окремих елементів витрат підприємств і вибір раціонального критерію оптимальності процесу їх

формування // Вісник 176 Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2008. – №3, Т.3. – С. 149–157.

78. Хом'як Р.Л. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні: Навчальний посібник. – Л.: Інтелект–Захід, 2000. – 442 с.

79. Хомин П.Я., Палюх М.С., Гарасим П.М. Облік в акціонерних товариствах різних галузей. – Тернопіль, 2000. – 380 с.

80. Чацкіс Ю.Д., Гейер Е.С., Наумчук О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку. Навч. Посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.

81. Чебанова Н.В., Єфіменко Т.І. Фінансовий облік: Підручник. – К.: ВЦ»Академія», 2007. – 704 с.

82. Чубко О. Селянське (фермерське) господарство: правові аспекти діяльності // Бухгалтерський облік і аудит. – 2002. – №11. – С.54–59

83. Чухліб О.А. Управлінське рішення щодо витрат у собівартості продукції // Фінанси України. – 2006. – №2. – С.129–137

84. Юрчишин В.В. Аграрні перетворення в Україні К.: КНЕУ, 2000. – 345 с.

85. Ярема Я.Р. Потенціал ресурсозбереження: теоретичні аспекти та практичне застосування / Я.Р. Ярема, Ю.О. Свинороев // Культура народів Причорномор'я. Науч. журнал. – Симферополь: ТНУ ім. В. И. Вернадського. – 2011. – № 214. – С. 85–88. 169.

86. Ярмоленко В.П. До теорії формування собівартості і прибутку // Облік і фінанси АПК. – 2007. – № 1–2. – С. 87–93.

87. Яцишин С. Аналіз релевантної інформації в управлінні витратами виробництва // Наукові записки. – 2003. – №1, вип.12. – С. 130–132

Додаток А

Підприємство ТОВ «Карпати Онлайн»

Територія м. Івано Франківськ

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Будівництво спорук електропостачання та телекомунікацій

Середня кількість працівників¹ 10

Адреса, телефон вулиця Валова ,буд.8, кВ 7, м.Івано-Франківськ,76028

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2021	01	01
41295396		
2610100000		
240		
42.22		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1 Код за
ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	534,6	534,6
Основні засоби	1010	2210,0	2366,0
первісна вартість	1011	5139,5	5951,8
знос	1012	2929,5	3585,8
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	2744,6	2900,6
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	680,0	706,9
Поточні біологічні активи	1110		

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	284,0	360,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,3	10,0
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	12,5	12,5
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	978,6	1089,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	3723,2	3990,2
Пасив	Код рядка		На початок звітного періоду
1	2		3
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	1078,0	1138,0
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	2395,2	2549,8
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-510,4	-623,5
Неоплачений капітал	1425		()
Вилучений капітал	1430		()
Усього за розділом I	1495	2952,0	3064,3
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	678,0	807,6
розрахунками з бюджетом	1620	15,9	20,5
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	19,8	24,0
розрахунками з оплати праці	1630	52,0	57,6
Поточні забезпечення	1660		

Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	5,5	16,2
Усього за розділом III	1695	771,2	925,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	3723,2	3990,2

Керівник _____ Турчин Н.Ю.

Головний бухгалтер _____ Турчин Н.Ю.

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801006

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попер еднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2568,8	2376,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2478,1)	(2248,2)
Валовий:			
прибуток	2090	90,7	128,5
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	487,6	174,3
Адміністративні витрати	2130	(312,0)	(211,2)
Витрати на збут	2150	(28,8)	(18,9)
Інші операційні витрати	2180	(272,3)	(192,2)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	(34,8)	109,9
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	207,1	176,8
Фінансові витрати	2250	()	
Втрати від участі в капіталі	2255	()	
Інші витрати	2270	(243,2)	45,8
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		21,1
збиток	2295	(70,9)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0,6	9,7

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		11,4
збиток	2355	(71,5)	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(71,5)	11,4

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1614,9	1069,9
Витрати на оплату праці	2505	721,3	615,4
Відрахування на соціальні заходи	2510	274,1	200,7
Амортизація	2515	86,4	98,3
Інші операційні витрати	2520	40,9	262,2
Разом	2550	2737,6	2010,5

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник _____ Турчин Н.Ю.

Головний бухгалтер _____ Турчин Н.Ю.